

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 27.04.1998
KOM(1998) 252 slutlig

**KOMMISSIONENS RAPPORT TILL DEN BUDGETANSVARIGA
MYNDIGHETEN OM SITUATIONEN DEN 31 DECEMBER 1997
VAD GÄLLER GARANTIER SOM BERÖR DEN ALLMÄNNA
BUDGETEN**

I denna rapport redogörs för situationen vid datum för rapporten vad gäller garantier som berör den allmänna budgeten.

Rapporten har sin bakgrund i kommissionens förklaring i samband med omröstningen om tilläggs- och ändringsbudget nr 1/91, där man redogjorde för sin avsikt att "halvårsvis lägga fram en rapport om situationen vad gäller garantier som berör budgeten och därmed förbundna risker".

Den läggs fram i enlighet med bestämmelserna i artikel 134 i budgetförordningen för Europeiska gemenskapernas allmänna budget.

Kommissionen har tidigare lagt fram tretton sådana rapporter till den budgetansvariga myndigheten.

Denna rapport består av två delar och en bilaga:

- 1) Redogörelser för operationer som inletts sedan den förra rapporten och för utvecklingen vad gäller risker och utnyttjandet av de garantier som belastar budgeten.
- 2) En bedömning av potentiella risker mot bakgrund av en värdering av det allmänna ekonomiska läget i de tredje länder som varit föremål för de mest betydande lånetransaktionerna.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

DEL 1: OPERATIONER SOM HAR INLETTS SEDAN RAPPORTEN PER DEN 30 JUNI 1997, UTVECKLING VAD GÄLLER RISKER OCH UTNYTTJANDE AV DE GARANTIER SOM BELASTAR BUDGETEN	5
I. INLEDNING: TRANSAKTIONERNAS NATUR	5
I.A. TRANSAKTIONER MED MAKROEKONOMISKA MÅL.....	5
I.B. TRANSAKTIONER MED MIKROEKONOMISKA MÅL	5
II. OPERATIONER SOM HAR INLETTS SEDAN RAPPORTEN PER DEN 30 JUNI 1997	5
II.A. GEORGIEN, ARMENIEN, TADZJIKISTAN.....	5
II.B. UKRAINA.....	6
II.C. LÅN FRÅN EUROPEISKA INVESTERINGSBANKEN TILL FÖRMÅN FÖR INVESTERINGSPROJEKT I FÖRE DETTA JUGOSLAVISKA REPUBLIKEN MAKEDONIEN	6
III. RISKSITUATIONEN.....	6
III.A. UTESTÅENDE BELOPP VID DATUM FÖR RAPPORTEN.....	7
III.B. MAXIMAL RISK SOM KAN BELASTA GEMENSKAPENS BUDGET, REDOVISAD ÅR FÖR ÅR: BELOPP SOM HAR UTBETALATS FRAM TILL DATUM FÖR RAPPORTEN.....	8
III.C. MAXIMAL TEORETISK RISK SOM KAN BELASTA GEMENSKAPENS BUDGET, REDOVISAD ÅR FÖR ÅR	9
IV. UTNYTTJANDE AV GARANTIER SOM BELASTAR BUDGETEN	13
IV.A. ANVÄNDNING AV DE LIKVIDA MEDLEN	13
IV.B. INTERVENTION FRÅN GARANTIFONDEN	13
IV.C. FÖRSENADE ÅTERBETALNINGAR.....	13
IV.D. SITUATION DEN 31 DECEMBER 1997 VAD GÄLLER ÄNNU EJ GENOMFÖRDA ÅTERBETALNINGAR	14
V. ANALYS AV EUROPEISKA UNIONENS KAPACITET VAD GÄLLER UTLÅNING TILL TREDJE LAND	14
VI. GARANTIFONDENS RELATIVA SOLIDITET	15
DEL 2: BEDÖMNING AV POTENTIELLA RISKER - EKONOMISKT OCH FINANSIELLT LÄGE I DE TREDJE LÄNDER SOM ÄR FÖREMÅL FÖR DE MEST BETYDANDE LÅNETRANSAKTIONERNA	17
I. INLEDNING	17
II. CENTRAL- OCH ÖSTEUROPEISKA LÄNDER	17
III. DE NYA OBEROENDE STATERNA.....	23
IV. MEDELHAVSLÄNDERNA	26

BILAGA	28
I. RISKER SOM TÄCKS GENOM GEMENSKAPENS BUDGET : FÖRKLARANDE ANMÄRKNINGAR	29
I.A FÖRKLARINGAR TILL TABELL 1-3	29
I.A.1 Högsta möjliga belopp i beviljade lån (tabell 1)	29
I.A.2 Utestående in- och utlånade belopp (tabell 1)	29
I.A.3 Riskbelopp på årsbasis (tabell 2 och 3)	30
I.B TABELLER ÖVER LÅNETRANSAKTIONER SOM GARANTERAS GENOM BUDGETEN	31
I.C FÖRVÄNTADE UTANORDNANDEN OCH UTBETALNINGAR AV EIB-LÅN	36
I.D FÖRFARANDE VID UTBETALNING AV GARANTIER	37
I.D.1 In- och utlåningstransaktioner	37
I.D.2 Garantier avseende tredje land	37
II. METODBESKRIVNING FÖR ANALYS AV UNIONENS BERÄKNADE UTLÅNINGSKAPACITET UNDER PERIODEN 1997-1999 GENTEMOT TREDJE LAND MED UTGÅNGSPUNKT FRÅN GARANTIFONDSSYSTEMET (TABELL 4).....	38
II.A RESERV FÖR GARANTIER AVSEENDE LÅN TILL TREDJE LAND	38
II.B BERÄKNINGSUNDERLAG FÖR INBETALNINGAR TILL GARANTIFONDEN	38
II.C UNDERLAG FÖR INBETALNING TILL FONDEN VID PARTIELLA GARANTIER	39
II.D INBETALNING TILL GARANTIFONDEN	39
II.E RESTERANDE UTRYMME I RESERVEN FÖR GARANTIER	40
II.F ÅTERSTÅENDE UTI LÅNINGSKAPACITET	40
III. TABELLER SOM REDOVISAR RISKERNA PER MOTTAGARLAND	41

DEL 1:
OPERATIONER SOM HAR INLETTS SEDAN RAPPORTEN PER DEN
30 JUNI 1997, UTVECKLING VAD GÄLLER RISKER OCH UTNYTTJANDE AV
DE GARANTIER SOM BELASTAR BUDGETEN

I. INLEDNING: TRANSAKTIONERNAS NATUR

De risker som täcks av garantier ur gemenskapens budget avser låne- och garantitransaktioner av två slag: transaktioner med makroekonomiska mål och transaktioner med mikroekonomiska mål.

I.A Transaktioner med makroekonomiska mål

Detta rör sig framför allt om betalningsbalanslån till medlemsstater eller till tredje land. Lånen beviljas utifrån väl definierade ekonomiska villkor och åtaganden.

Till kategorin hör även det lån på 1.250 miljoner ecu som syftar till att finansiera import av jordbruksprodukter och livsmedel till länder i före detta Sovjetunionen, eftersom riskerna härvidlag till stor del beror på den makroekonomiska och politiska utvecklingen i mottagarländerna.

I.B Transaktioner med mikroekonomiska mål

Här rör det sig om lån för finansiering av projekt, där återbetalningstiden vanligen är lång och återbetalning sker med hjälp av de medel som projektet i fråga är avsett att generera. I allmänhet är det finansiella och andra företag samt tredje länder som beviljas dessa lån, och lånen omfattas, förutom av gemenskapsgarantin, av sedvanliga bankgarantier.

Det avser Euratomlån till medlemsstater och lån till medlemsstater inom ramen för de nya gemenskapsinstrumenten, samt Euratomlån och EIB-lån till länder utanför gemenskapen (Medelhavsområdet, Central- och Östeuropa och vissa andra icke-medlemsländer - utvecklingsländer i Asien och Latinamerika samt Sydafrika).

II. OPERATIONER SOM HAR INLETTS SEDAN RAPPORTEN PER DEN 30 JUNI 1997

De mest betydelsefulla operationer som har inletts under det andra halvåret 1997 är följande:

II.A Georgien, Armenien, Tadzjikistan

Georgien, Armenien och Tadzjikistan har drabbats hårt av den ekonomiska kollapsen till följd av planekonomins sammanbrott och Sovjetunionens upplösning.

Med beaktande av den mycket svåra situation Georgien, Armenien och Tadzjikistan befinner sig i, anser kommissionen att ett extraordinärt stöd krävs för att man skall

kunna upprätthålla de program för stabilisering och strukturella reformer som fastställts i samarbete med Internationella valutafonden.

På grund av detta lade kommissionen den 3 februari 1997 fram ett förslag till rådets beslut om exceptionellt finansiellt stöd till Georgien, Armenien och eventuellt Tadzjikistan, i form av ett lånebelopp på 170 miljoner ecu under maximalt 15 år och ett gåvobelopp på 50 miljoner ecu.

Den 17 november 1997 antog rådet ett beslut om exceptionellt finansiellt stöd till Armenien och Georgien i form av ett lånebelopp på 170 miljoner ecu och ett gåvobelopp på 95 miljoner ecu.

II.B Ukraina

Inom ramen för ett heltäckande stödprogram till Ukraina lade kommissionen den 12 november 1997 fram ett förslag till rådets beslut om kompletterande makrofinansiellt bistånd till Ukraina på 150 miljoner ecu i form av lån under maximalt 10 år. Rådet hade vid datum för rapporten ännu inte tagit något formellt beslut.

II.C Lån från Europeiska investeringsbanken till förmån för investeringsprojekt i före detta jugoslaviska republiken Makedonien

Den 13 januari 1998 lade kommissionen fram ett förslag till rådets beslut om en gemenskapsgaranti som skall täcka 70 % av lånen till investeringsprojekt i före detta jugoslaviska republiken Makedonien. Denna garanti har ett generellt tak på 150 miljoner ecu för perioden från och med 1998 till och med den 31 december 2000. Rådet hade vid datum för rapporten ännu inte tagit något formellt beslut.

III. RISKSITUATIONEN

Bedömningen av de risker som påverkar gemenskapernas budget kan genomföras med två olika metoder, nämligen

- den metod som ofta används av banker och som utgår från det totala utestående lånebeloppet en bestämd dag för transaktionerna i fråga, och
- den i budgetarbete vanligare metoden, enligt vilken den högsta totala summa som gemenskapen kan behöva betala ut under budgetåret beräknas.

Denna andra metod har i sin tur tillämpats på två olika sätt, nämligen :

- genom att man endast tagit hänsyn till verkliga utbetalningar fram till datum för rapporten, vilket ger det minsta riskbeloppet för gemenskapen om inga tidiga återbetalningar sker (se tabell 2 nedan), och
- genom att man även blickat framåt och tagit hänsyn till alla transaktioner som rådet beslutat om eller som föreslagits av kommissionen, så att effekten på framtida budgetar kan beräknas. Detta ger, i det fall då alla kommissionens förslag i fråga godtas, det största riskbeloppet för gemenskapen (se tabell 3 nedan).

Den senare metoden ger en uppfattning om omfattningen av de risker som är förknippade med förslagen. Den kräver emellertid att ett antal antaganden görs vad gäller utbetalningsdatum, villkor för återbetalning, räntesatser¹ och växelkurser². Närmare uppgifter om detta återfinns i bilagan.

Resultaten framgår av tabell 1-3, där beräkningar av risker i samband med lån till länder inom respektive utanför gemenskapen återges.

De totala angivelserna innefattar risker av skilda slag. I fallet makroekonomiskt stöd gäller det lån till en enda stat, medan det t.ex. inom ramen för Europeiska investeringsbankens verksamhet och de nya gemenskapsinstrumenten (NGI) rör sig om projektlån.

I den analys som följer görs skillnad mellan total risk, risker som hänför sig till medlemsstater och risker som gäller icke-medlemsstater.

III.A Utestående belopp vid datum för rapporten

Läget beskrivs i tabell 1.

Den totala risken belöpte sig till 12.171 miljoner ecu vid datum för rapporten, jämfört med 11.941 miljoner ecu föregående halvår, alltså en ökning på 2 %³.

¹ Antagandet görs med en genomsnittlig räntesats på 10 % för EIB-lånen. För in- och utlåningstransaktioner är den genomsnittliga räntesatsen 4,4 %.

² När det gäller lån i andra valutor än ecu tillämpas växelkurserna den 31 december 1997.

³ Delar av skillnaden i förhållande till den föregående sexmånadersperioden beror på förändringar i växelkurser vid lån i andra valutor än ecu.

De transaktioner som påverkat det utestående beloppet sedan den föregående rapporten återfinns i nedanstående tabell.

i miljoner ecu	
Utestående belopp den 30 juni 1997	11.941,00
Återbetalningar av lån	
Euratom	- 1,30
Nya gemenskapsinstrument (NGI)	- 110,70
Ekonomiskt bistånd	- 825,00
F.d. Sovjetunionen	- 115,33
EIB	- 150,00
Förändring av växelkurser för andra valutor i förhållande till ecu	+ 6,33
Utbetalningar av lån	
Ekonomiskt bistånd	+ 195,00
EIB	+ 1.231,00
Utestående belopp den 31 december 1997	12.171,00

Det utestående beloppet (exklusive räntor) till förmån för medlemsstater var vid datum för rapporten 4.497 miljoner ecu, vilket är 3,2 % lägre än motsvarande belopp den 30 juni 1997.

Denna minskning beror främst på återbetalningen av Euratom- och NGI-lån på 112 miljoner ecu.

För övriga medlemsstater ligger det utestående lånebeloppet kvar på samma nivå som tidigare.

Vad gäller de risker som hänför sig till tredje land kan en ökning av det utestående beloppet konstateras: 7.674 miljoner ecu, vilket är en ökning med 5,2 % jämfört med beloppet föregående halvår.

III.B Maximal risk som kan belasta gemenskapens budget, redovisad år för år: belopp som har utbetalats fram till datum för rapporten

Läget beskrivs i tabell 2.

Den totala risken, redovisad år för år, uppgår till 3.289 miljoner ecu år 1998 och kommer att öka till 3.682 miljoner ecu år 2000. En speciell situation kommer dock att råda under 1999 eftersom inga betalningsbalanslån till medlemsstaterna skall amorteras det året, och eftersom amorteringarna på lånen till Ungern, Tjeckien och Slovakien samt lånet på 290 miljoner ecu till Bulgarien slutförts under 1998.

- Beloppet för de transaktioner som avser medlemsstater uppgår år 1998 till 1 967 miljoner ecu. Detta belopp kommer att variera beroende på när amorteringsdatum infaller för betalningsbalanslånen till Grekland och Italien. Risker kommer år 2000 att uppgå till 2.734 miljoner ecu med sista återbetalningen av lånet till Italien.
- Risker i samband med transaktioner gentemot tredje land uppgår till 1.323 miljoner ecu år 1998, med hänsyn till att följande amorteringar då kommer att förfalla:
 - Ungern: 100 miljoner ecu.
 - Tjeckien: 123 miljoner ecu.
 - Slovakien: 62 miljoner ecu.
 - Bulgarien: 150 miljoner ecu.
 - Rumänien: 185 miljoner ecu.
 - EIB-lån: 288 miljoner ecu.

Från och med 1999 kommer man att erfara en minskning av de belopp som förfaller till amortering. Risker i fråga om tredje land kommer under perioden 1999-2005 att uppgå till i genomsnitt 880 miljoner ecu.

III.C Maximal teoretisk risk som kan belasta gemenskapens budget, redovisad år för år

Läget beskrivs i tabell 3.

Denna risk uppgår år 1998 till 3.400 miljoner ecu och kommer att öka till 4.266 miljoner ecu år 2000, för att sedan stabiliseras vid i genomsnitt 2.550 miljoner ecu under perioden 2001-2005 (år 1999 kommer risken att uppgå till 1.544 miljoner ecu).

- Vad gäller transaktioner gentemot medlemsstaterna blir den maximala teoretiska riskens utveckling fram till och med år 2000 ungefär densamma som den som framgår av tabell 2. Det året uppgår risken till 2.734 miljoner ecu.
- Risker vid transaktioner gentemot tredje land kommer att minska från 1.433 miljoner ecu år 1998 till 1.263 miljoner ecu år 1999. Man konstaterar en ökad risk från och med år 2000 till och med år 2005 på i genomsnitt 20 % per år.

TABELL 1

UTESTÅENDE GARANTERADE BELOPP - GODKÄNDA TRANSAKTIONER
(i miljoner ecu)

Godkända transaktioner	Högsta godkända belopp	Utestående lånebelopp den 30.6.97	Utestående lånebelopp den 31.12.97	Återstod att betala ut den 31.12.97
MEDLEMSSTATERNA				
Betalningsbalanslån	14000			
1. Grekland		500	500	0
2. Italien		3455	3448	0
B. Övriga				
3. Euratom	4000	120	118	0
4. Nya gemenskapsinstrument (NGI) och NGI-jordbävn. stöd	6830	327	219	0
5. EIB Medelhavsområdet Spanien, Grekland, Portugal	1500	246	212	0
MEDLEMSSTATER TOTALT	26330	4648	4497	0
TREDJE LAND				
A. Ekonomiskt stöd				
1. Ungern	180	180	100	0
2. Tjeckien	250	250	123	0
3. Slovakien	125	125	62	0
4. Bulgarien	650	400	260	250
5. Rumänien	580	510	580	0
6. Algeriet	600	500	250	100
7. Israel (*)	160	160	0	0
8. F.d. jugoslav. rep. Makedonien	40	0	25	15
9. Baltikum	220	135	130	85
10. Moldova	60	60	60	0
11. Ukraina	285	185	285	0
12. Vitryssland	55	30	30	25
13. Georgien, Armenien	170	0	0	170
14. F.d. Sovjetunionen (**)	1250	331	216	0
B. Övriga				
15. EIB Medelhavsområdet	8672	2541	3150	2513
16. EIB Central- och Östeuropa	8220	1531	1919	4052
17. EIB Utvecklingsländer i Asien och Latinamerika	1925	301	385	653
18. EIB Sydafrika	675	56	100	199
TREDJE LAND TOTALT	24117	7294	7674	8062
TOTALT	50447	11941	12171	8062

(*) Lån som återbetalats till fullt 31.12.97

(**) Det utestående beloppet på 216 miljoner ecu motsvarar de utestående belopp som ej
betalats in 31.12.97.

BILAGA TILL TABELL 1

EIB:S TRANSAKTIONER - SITUATIONEN DEN 31.12.1997

Transaktioner	Tak för godkända lån	Tillgängliga anslag minus annulleringar	Ursprungligt utbetalat belopp	Utestående den 31.12.97
Medelhavsområdet medlemsstaterna	1500	1465	1590	212
Tredje land gamla mandat:				
Medelhavsprotokoll	6362	5736	4251	3036
Central- och Östeuropa I	1700	1628	1255	1128
Central- och Östeuropa II	3000	3000	762	761
Asien och Latinamerika I	750	657	324	307
Asien och Latinamerika II	275	153	78	78
Sydafrika	300	300	100	100
Tredje land nya mandat(*):				
Medelhavsområdet	2310	934	114	114
Central- och Östeuropa	3520	1466	30	30
Asien och Latinamerika	900	215	0	0
Sydafrika	375	0	0	0
Totalt	20992	15553	8503	5765

(*) Rådets beslut av den 14.4.97

Märk: Det faktum att det ursprungliga utbetalade beloppet tilländ överstiger beloppet för de lån som godkänns
beror på variationer i ecus växelkurs mellan dagen för undertecknande av kontraktet och datum för rapporten

TABELL 2
MAXIMAL RISK ÅR FÖR ÅR I GEMENSKAPENS BUDGET
(Uppskattningar i miljoner ecu med utgångspunkt från transaktioner som skett fram till den 31.12.97)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	TOTAL
MEDLEMSSTATER									
LÅNEBELOPP									
A. Betalningsbalanslån									
1. Grekland	500								500
2. Italien	981		2487						3468
B. Strukturella lån									
3. Euratom	91	15	12						118
4. NGI, NGI jordbävn.stöd	50	40	40	71			17		219
5. EIB; Medelh., gamla protok. Spa., Gre., Por.	45	40	38	21	23	22	15	8	211
Lånebelopp totalt	1667	96	2557	92	23	22	32	8	4486
RÄNTOR									
A. Betalningsbalanslån									
1. Grekland	48								48
2. Italien	209	155	155						519
B. Strukturella lån									
3. Euratom	10	3	1						13
4. NGI, NGI jordbävn.stöd	16	13	10	7	2	2	2		51
5. EIB; Medelhavsområdet, gamla protok. Spanien, Grekland, Portugal	18	14	11	7	6	3	2	1	62
Räntor totalt	300	184	177	15	7	5	4	1	693
MEDLEMSSTATER TOTALT	1967	280	2734	107	30	27	36	8	5189
TREDJE LAND									
LÅNEBELOPP									
A. Ekonomiskt stöd									
6. Ungern	100								100
7. Tjeckien	123								123
8. Slovakien	62								62
9. Bulgarien	150			70		40			260
10. Rumänien	185	190	80		55		70		580
11. Algeriet				150	100				250
12. F.d.jugoslav.rep.Makedonien									0
13. De baltiska staterna	5	5	95		25				130
14. Moldavien			5	9	12	12	12	7	57
15. Ukraina				17	37	57	57	57	225
16. Vitryssland				6	6	6	6	6	30
B. Garantier									
17. EIB, Medelhavsområdet	174	200	215	233	243	250	236	226	1777
18. EIB, Central- och Östeuropa	92	134	172	183	182	175	172	164	1274
19. EIB, Latinamerika och Asien	22	27	34	40	43	50	22	23	260
20. EIB, Sydafrika				34	19				53
Lånebelopp totalt	912	556	601	742	721	590	575	483	5180
RÄNTOR									
A. Ekonomiskt stöd									
6. Ungern	2								2
7. Tjeckien	3								3
8. Slovakien	1								1
9. Bulgarien	8	5	5	5	2	2			27
10. Rumänien	22	14	8	6	6	3	3		62
11. Algeriet	16	16	16	16	5				67
12. F.d.jugoslav.rep.Makedonien	1	1	1	1	1	1	1	1	9
13. De baltiska staterna	7	7	6	1	1				21
14. Moldavien	3	3	3	3	2	2	1	1	18
15. Ukraina	13	13	13	13	12	11	8	5	88
16. Vitryssland	2	2	2	2	1	1	1	1	13
B. Garantier									
17. EIB, Medelhavsområdet	185	178	164	149	135	119	104	90	1124
18. EIB, Central- och Östeuropa	115	109	101	90	79	68	57	47	666
19. EIB, Latinamerika och Asien	18	15	15	14	12	11	10	9	104
20. EIB, Sydafrika	15	15	15	15	9	7	7	7	88
Räntor totalt	410	378	347	315	265	225	192	160	2292
TREDJE LÄNDER TOTALT	1323	933	948	1056	986	815	767	643	7472
TOTALT	3289	1213	3682	1163	1016	842	803	652	12661
(Östeuropa)	892	482	490	405	419	377	388	288	3741
(övriga)	430	451	459	651	566	438	380	356	3731

TABELL 3
MAXIMAL TEORETISK RISK SOM KAN BELASTA GEMENSKAPENS BUDGET, REDOVISAD ÅR FÖR ÅR
(Beräkning i miljoner ecu baserad på kommissionens utförda, beslutade och föreslagna transaktioner)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	TOTAL
MI DLEMSSTATIER									
LÅNEBELOPP									
A. Betalningsbalanslån									
1. Grekland	500								500
2. Italien	981		2467						3448
B. Strukturella lån									
3. Euratom och NGI	141	55	52	71			17		337
4. EIB Sp, Gre, Port	45	40	38	21	23	22	15	8	211
Lånebelopp totalt	1667	96	2557	92	23	22	32	8	4496
RÄNTOR									
A. Betalningsbalans									
1. Grekland	48								48
2. Italien	209	155	155						519
B. Strukturella lån									
3. Euratom och NGI	26	15	11	7	2	2	2		65
4. EIB Sp, Gre, Port	18	14	11	7	6	3	2	1	62
Räntor totalt	300	184	177	15	7	5	4	1	693
MI DLEMSSTATERNA TOTALT	1967	280	2734	107	30	27	38	8	5189
TREDJE LAND									
LÅNEBELOPP									
A. Ekonomiskt stöd									
5. Ungern	100								100
6. Tjeckien	123								123
7. Slovakien	62								62
8. Bulgarien	150			70				31	251
9. Rumänien	185	190	80		55		70		580
10. Algeriet				150	100			100	350
11. F.d.jugoslav.rep.Makedonien									0
12. Baltikum	5	5	95		25			17	147
13. Moldova			5	9	12	12	12	7	57
14. Ukraina				17	37	37	72	87	250
15. Vitryssland				6	6	6	11	11	40
16. Georgien									0
17. Armenien									0
18. Euratom Central- och Östeuropa						1	5	14	20
B. Garantier									
19. EIB Medelhavsområdet	174	200	215	283	352	436	509	537	2706
20. EIB Central- och Östeuropa	92	134	172	267	360	470	596	631	2722
21. EIB Latinamerika och Asien	22	27	34	53	74	107	110	127	554
22. EIB Sydafrika				40	31	23	35	42	171
Lånebelopp totalt	913	556	601	895	1052	1092	1420	1604	8133
RÄNTOR									
A. Ekonomiskt stöd									
5. Ungern	2								2
6. Tjeckien	3								3
7. Slovakien	1								1
8. Bulgarien	13	15	15	15	12	12	12	11	105
9. Rumänien	22	14	8	6	6	3	3		62
10. Algeriet	21	21	21	21	14	9	9	4	120
11. F.d.jugoslav.rep.Makedonien	2	2	2	2	2	2	2	2	16
12. Baltikum	11	11	10	5	5	5	5	5	57
13. Moldova	3	3	3	3	2	2	1	1	18
14. Ukraina	16	19	19	19	18	17	14	11	133
15. Vitryssland	3	3	3	3	2	2	2	2	20
16. Georgien	5	5	5	5	5	5	5	5	39
17. Armenien	3	3	3	3	3	3	3	3	21
18. Euratom Central- och Östeurop	1	5	14	30	49	69	86	98	352
B. Garantier									
19. EIB Medelhavsområdet	205	272	341	419	469	476	457	362	3001
20. EIB Central- och Östeuropa	166	267	385	513	587	593	569	519	3599
21. EIB Latinamerika och Asien	26	43	68	99	123	135	136	128	758
22. EIB Sydafrika	18	25	35	44	47	48	47	42	306
Räntor totalt	520	707	931	1186	1343	1380	1350	1192	8613
TREDJE LAND TOTALT	1433	1263	1532	2081	2395	2472	2771	2796	16746
TOTALT	3400	1544	4266	2188	2426	2500	2807	2805	21935
(varav Östeuropa)	965	673	816	970	1183	1238	1466	1452	8764
(varav övriga tredje länder)	468	590	716	1111	1212	1238	1305	1344	7982

IV. UTNYTTJANDE AV GARANTIER SOM BELASTAR BUDGETEN

IV.A Användning av de likvida medlen

Kommissionen har även brukat sina likvida medel i enlighet med artikel 12 i rådets förordning nr 1552/89 av den 29 maj 1989 om tillämpning av beslut 88/376/EEG, Euratom om systemet för gemenskapernas egna medel. Genom detta förfarande har man undvikit förseningar av kommissionens utbetalningar i de fall då inbetalningen från låntagaren är försenad.

IV.B Intervention från garantifonden

Om en förfallodag för en betalning av ett lån som beviljats eller garanteras av gemenskapen överskrids av låntagaren, skall garantifonden täcka underskottet inom tre månader efter förfallodagen.

Dröjsmålsränta mellan den dag då de likvida medlen görs tillgängliga och datumet för fondens intervention skall belasta garantifonden och återföras till de likvida medlen.

Under de sex senaste månaderna har fonden belastats i samband med lån till följande låntagare:

Tredje land	Datum	Belopp (lånebelopp + räntor)
F.d. Jugoslavien	16.10.97	6.134.806,85

IV.C Försenade återbetalningar

Under den period som omfattas av denna rapport har följande tredje länder, efter förfallodagen, återbetalat belopp för vilka garantifonden tidigare intervenerat. Dessa belopp har således nu betalats tillbaka till fonden i enlighet med artikel 2 i rådets förordning (EG, Euratom) nr 2728/94 av den 31 oktober 1994 om inrättande av en garantifond för åtgärder avseende tredje land.

Före detta jugoslaviska republiken Makedonien (FYROM) har återbetalat totalt 19,7 miljoner ecu, vilket motsvarar det totala beloppet av landets försenade återbetalningar.

Tredje land	Återbetalningsdag	Belopp (lånebelopp + räntor + dröjsmålsräntor)
Armenien	28.11.97	8.000.000,00
FYROM	3.11.97	16.509.236,82
FYROM	23.12.97	3.195.400,83
Totalt		27.704.637,65

IV.D Situation den 31 december 1997 vad gäller ännu ej genomförda återbetalningar

De belopp som ännu inte hade återbetalats vid periodens slut är följande:

Tredje land	Belopp (lånebelopp + räntor + dröjsmålsräntor)
Tadzjikistan	72.130.543,72
Georgien	127.912.418,30
Armenien	48.510.587,09
F.d. Jugoslavien	67.207.757,63
Totalt	315.761.306,74

V. ANALYS AV EUROPEISKA UNIONENS KAPACITET VAD GÄLLER UTLÅNING TILL TREDJE LAND

Systemet med fonden och reserven för garantier innebär i praktiken en begränsning av unionens utlåningskapacitet gentemot tredje land, eftersom de anslag som är disponibla för de obligatoriska avsättningarna i samband med varje beslut om lån (eller årlig delutbetalning - *tranch* - om det gäller garantier för fleråriga lånetransaktioner) begränsas till det belopp som anges för garantireserven i budgetplanen⁴.

Vid varje givet tillfälle motsvarar utlåningskapaciteten det utrymme som står till förfogande under taket för garantireserven. Detta utrymme är lika med reservens totala storlek minus summan av de avsättningar som redan skett eller som är under förberedelse.

Tabell 4 innehåller en beräkning av unionens utlåningskapacitet gentemot tredje land under perioden 1997-1999, med utgångspunkt från garantifondssystemet. En närmare beskrivning av tillvägagångssättet för beräkningen återfinns, jämte hänvisningar till rättsakter, i bilagan till denna rapport.

Mot bakgrund av de beslut som antagits av rådet samt förslag till beslut och beslut under förberedelse (se tabell 4) förväntas ett utnyttjande av garantin för reserver på 259 miljoner ecu år 1998. Det disponibla utrymmet i reserven skulle därmed bli 79 miljoner ecu vid 1998 års utgång.

Det utestående beloppet för lån och lånegarantier till förmån för tredje länder, omfattande kapitalbelopp och obetald till betalning förfallen ränta, uppgick den 31 december 1997 till 7.961 miljoner ecu.

Enligt förordningens definition uppgår förhållandet mellan fondens tillgångar och de utestående beloppen till 10,83 %, vilket är högre än de 10 % som i fondens inrättandeförordning fastställts som målbelopp. Enligt föreskrifterna skall «överskottet

⁴ Det belopp som har förts in i budgetplanen är 300 miljoner ecu i 1992 års priser.

föras upp på en särskild post i inkomstberäkningen i Europeiska gemenskapernas allmänna budget». Vid utgången av räkenskapsåret 1997 uppgick det överskjutande beloppet till 66 miljoner ecu.

I garantifonden skulle i så fall ett belopp på 1 100 miljoner ecu finnas tillgängligt vid utgången av räkenskapsåret 1998, förutsatt:

- att 259 miljoner ecu överförs från reserven år 1998.
- att inga nya uteblivna betalningar kräver att fonden belastas.
- att inga försenade återbetalningar genomförs av de länder som ligger efter med betalningar.
- att avkastningen på fondens tillgångar uppgår till omkring 40 miljoner ecu.

Beroende av hur reserven för garantier påverkas av avsättningar till garantifonden i samband med lån om vilka beslut fattats, föreslagits eller är under förberedelse för perioden 1998-1999, kommer utlåningskapaciteten att variera:

- mellan 516 miljoner ecu och 568 miljoner ecu vad gäller lån som garanteras helt och hållet genom gemenskapens budget, och
- mellan 688 miljoner ecu och 757 miljoner ecu för lån som garanteras till 70 % (enligt garantiavtalet mellan EG och EIB som undertecknades den 25 juli 1997 och den 29 juli 1997).

VI. GARANTIFONDENS RELATIVA SOLIDITET

Förhållandet mellan beloppet i garantifonden den 31 december 1997 (862 miljoner ecu) och den maximala risk för lån till tredje länder som förutses för 1998 enligt tabell 3 (definierat som det totala belopp som förfaller till betalning under året, 1 433 miljoner ecu) är 60 %.

TABELL 4

**GEMENSKAPENS PRELIMINÄRA TEORETISKA UTLÄNINGSKAPACITET OCH KAPACITET
ATT STÄLLA GARANTIER TILL FÖRMÅN FÖR TREDJE LAND
UNDER PERIODEN 1997-1999
med avseende på garantifondssystemet(*)**

	Situation	Prognos	Prognos
I miljoner ecu	31.12.1997	1998	1999
Reserv för garantier avseende lån till tredje land	329	338	346
Beräkningsunderlag för avsättningar till garantifonden			
- EIB-lån			
- Medelhavsområdet (a)	553	931,6	693,25
- Länder i Central- och Östeuropa (b)	850,5	665,7	710,5
- Latinamerika och Asien (c)	60	190,55	322
- Sydafrika (d)	125	17,5	105
- EIB-lån totalt	1588,5	1805,35	1830,75
- Euratom-lån	0	0	0
- Makroekonomiskt stöd	305	50	125
Avsättningar till garantifonden	286	259	274
Resterande utrymme i reserven för garantier	43	79	72
Återstående utlåningskapacitet (betalningsbalanslån, EIB-lån och Euratom-lån)			
- Högsta belopp vid fullt utnyttjande (100 %) av garantin (t.ex. BB-lån)	286	568	516
- Högsta belopp vid fullt utnyttjande (vid t.ex. EIB-lån) av garanti till 70 %	409	811	737

(*) Den tillämpliga inbetalningssatsen för 1998 och 1999 är 14 %, eftersom fondens målbelopp uppnåddes i slutet av 1997. (se rådets rekommendationer från 2.12.96 och 27.01.97)

Lån som skall återbetalas till fonden under perioden 1997-1999:

- **EIB**
 - a. Medelhavsområdet:
 - beslutade lån: 1994-1996: 115 miljoner ecu enligt det 4:e finansprotokollet med Syrien (en heltäckande garanti på 75 %). 31.01.97-31.01.2000: 2 310 miljoner ecu enligt EIB:s förnyade mandat med en heltäckande garanti på 70 %.
 - föreslagna lån eller lån under förberedelse: 1998-2002: 750 miljoner ecu i samband med det ekonomiska samarbetet med Turkiet. 1998-2001: 230 miljoner ecu i samband med det ekonomiska samarbetet med Kroatien. 1998-2000: 150 miljoner ecu i samband med det ekonomiska samarbetet med den f.d. jugoslaviska republiken Makedonien.
 - b. Länder i Central- och Östeuropa:
 - beslutade lån: 31.01.97-31.01.2000: 3 520 miljoner ecu enligt EIB:s förnyade mandat med en heltäckande garanti på 70 %.
 - c. Latinamerika och Asien:
 - beslutade lån: 1993-1996: 750 miljoner ecu. Inställda lån på 54,6 miljoner ecu. 1996: 275 miljoner ecu (garanti på 100 %). Ett belopp på 122 miljoner ecu återstod att utanordna när beslutet av den 14.04.97 antogs och överfördes till systemet med en heltäckande garanti på 70 %.
 - 31.01.97-31.01.2000: 900 miljoner ecu enligt EIB:s förnyade mandat med en heltäckande garanti på 70 %.
 - d. Sydafrika:
 - beslutade lån: 1.07.97-1.07.2000: 375 miljoner ecu enligt EIB:s förnyade mandat med en heltäckande garanti på 70 %.
- **Euratom**
 - Inga lån föreslagna.
- **Makroekonomiskt stöd**
 - beslutade lån: 1997: 25 miljoner ecu till Vitryssland kommer att frigöras och överföras 1999; inställda lån på 130 miljoner ecu till Slovakien 1998: 100 miljoner ecu till Algeriet kommer att frigöras 1998 och överföras 1999.
 - föreslagna lån eller lån under förberedelse: 1998: 150 miljoner ecu till Ukraina.

Del 2:

Bedömning av potentiella risker - ekonomiskt och finansiellt läge i de tredje länder som är föremål för de mest betydande lånetransaktionerna

I. INLEDNING

De siffror som angetts i de två föregående delarna av rapporten ger information om de kvantitativa aspekterna på de risker som belastar den allmänna budgeten. Dessa uppgifter behöver emellertid kompletteras med en redogörelse för de kvalitativa aspekterna, d.v.s. som berör typen av transaktioner och låntagarnas situation. I detta avsnitt analyseras de händelser som inträffat under den senaste tiden och som kan påverka riskerna vad avser de aktuella länderna.

Den riskbedömning per land som redovisas i detta kapitel bygger på en rad riskbedömningsindikatorer som tillämpas på de länder i Central- och Östeuropa, nya oberoende stater samt länder i Medelhavsområdet som mottagit makroekonomiskt stöd. Indikatorerna redovisas i form av en helsidestabell per land. Som ett komplement till detta bifogas en ytterligare analys i textform gällande de länder där viktig ny information som inverkar på riskbedömningen har blivit tillgänglig sedan den senaste rapporten, som omfattade första halvåret 1997. En kortfattad analys i textform ges också för de länder som fortfarande är återbetalningsskyldiga för utestående lån som tecknades i samband med att 1 250 miljoner ecu i handelskrediter gjordes tillgängliga för dåvarande Sovjetunionen år 1991.

Bedömningen i detta avsnitt omfattar *inte* EU:s riskexponering i andra regioner än de som omnämns, i huvudsak därför att denna riskexponering (väsentligen genom garantier för EIB:s utlåning) endast utgör en liten del av den totala riskexponeringen (mindre än 3 %) och dessutom är spridd över många länder. Från och med nästa rapport kommer Israel inte längre att omfattas, eftersom landet i december 1997 återbetalade det lån på 160 miljoner ecu som beviljades av gemenskapen år 1991.

II. CENTRAL- OCH ÖSTEUROPEISKA LÄNDER

BULGARIEN

Bulgariens läge fortsätter att förbättras. Det standby-avtal med Internationella valutafonden (IMF) som slöts på våren 1997 fungerar fortfarande enligt plan. Valutareserven räcker mer än väl till att täcka centralbankens skulder enligt det nya system som infördes den 1 juli (valutarådssystemet).

Budgetunderskottet uppgick till ca 4 % av BNP, dvs. 2 procentenheter lägre än det mål som fastställdes i samråd med IMF. Detta beror bland annat på att räntorna legat lägre än

väntat, vilket speglar en lyckad stabilisering av ekonomin och en minskad efterfrågan på kapital.

Vidare har strukturreformerna påskyndats. Prissättningen har avreglerats med undantag för ett fåtal baslivsmedel. En omfattande privatisering av stora företag har inletts, och torde fortsätta i ökande takt under 1998. En bank har privatiserats, och flera andra banker lär komma att säljas inom en snar framtid. Inflödet av utländska direktinvesteringar under första halvåret 1997 var större än under hela 1995 och 1996 tillsammans.

Trots dessa framsteg torde Bulgariens externa finanser förbli instabila under en tid: betalningarna på utlandslån är fortfarande omfattande, med ca 1 miljard amerikanska dollar (nedan benämnda: "dollar") per år. I detta sammanhang bör nämnas att Bulgarien i december 1997 återbetalade 140 av de 400 miljoner ecu som hittills utbetalats av gemenskapen såsom makroekonomiskt stöd, samt att rådet beviljat ett ytterligare makroekonomiskt stöd på upp till 250 miljoner ecu genom ett beslut från juli 1997. Det kommer att krävas fortsatta reformsatser för att Bulgarien skall kunna försäkra sig om fortsatt stöd från IMF och andra internationella institutioner, och åstadkomma en ytterligare ökning av de utländska direktinvesteringarna.

TJECKISKA REPUBLIKEN (TJECKIEN)

Läget i Tjeckien visar fortfarande vissa tecken på instabilitet. Under andra halvåret 1996 minskade tillväxten ytterligare, till 0,8 % räknat på tolv månadersbasis. Under första halvåret 1997 var produktionssiffrorna relativt låga, och den återhämtning man hoppats på under tredje kvartalet hämmades av de svåra översvämningarna under sommaren. Även om flera stora industriföretag blev tvungna att stoppa produktionen under flera veckor blev emellertid den totala produktionen under tredje kvartalet något större än motsvarande period 1996. Denna tendens till ökad industriproduktion fortsatte under det sista kvartalet, då vissa tecken på återhämtning kunde skönjas, särskilt inom tillverkningsindustrin. Däremot visade byggsektorn fortsatt ogynnsamma siffror, vilket bland annat berodde på de nedskärningar i de offentliga utgifterna som följt av de finanspolitiska åtstramningspaketen tidigare under året.

Vad gäller utrikeshandeln ledde den fortsatt svaga tillväxten i kombination med devalveringen av valutan i maj till en klar förbättring i handelsbalansen under andra halvåret 1997. Trots förbättrad handels- och bytesbalans förblev valutan emellertid instabil, främst på grund av den politiska osäkerheten, som kulminerade i och med regeringens avgång i slutet av november, och som förväntas fortsätta tills landet håller nya val. Detta förväntas ske tidigast i mitten av 1998.

I december 1997 återbetalade Tjeckien ca 127 av de totalt 250 miljoner ecu som beviljats av gemenskapen i makroekonomiskt stöd.

ESTLAND

Trots omvälvningarna i Estlands finanssektor bedöms kreditriskerna vara bland de lägsta i regionen. Den estniska ekonomin växer mycket snabbt, liksom exporten (den reala BNP-tillväxten låg på 11,7 % under första halvåret 1997 jämfört med samma period föregående år, och värdet i dollar på exporten under de första tio månaderna 1997 var 38 % större än samma period 1996). Landet visade dessutom ett överskott i den offentliga budgeten. Utlandsskulden är fortfarande liten i förhållande till BNP, och landets goda ekonomiska utveckling ledde i september till att två oberoende kreditvärderingsinstitut gett Estland goda betyg: Moody's har tilldelat Estland en s.k. rating vad gäller investeringar och en långsiktig valutarating på nivån Baa1, och ICBA på nivån BBB både vad gäller investeringsrating och långsiktig valutarating. Moodys rating är den bästa som tilldelats ett land i före detta Sovjetunionen, och Estland ligger här på samma nivå som Tjeckien.

De många tecknen på överhettning av ekonomin, i synnerhet det växande bytesbalansunderskottet och den mycket starka expansionen i bankernas utlåning, föranledde en rad åtstramningar från regeringens sida under sista kvartalet 1997. Inom finanspolitiken skedde detta särskilt genom att medlen från en rad inkomstkällor andra än skatter deponerades utomlands (500 miljoner estniska kronor under 1997) och genom att det förutsedda överskottet för 1998 ökades. Vidare höjdes kravet vad gäller kapitaltäckningsgraden från 8 % till 10 % den 1 oktober, och kraven på bankernas reserver har skärpts. Dessa åtgärder kommer visserligen att dämpa tillväxten under 1998, men motverkar å andra sidan vissa obalanser i landets ekonomi.

Till följd av problemen på den internationella finansmarknaden och regeringens åtgärder för att kyla ner ekonomin fick Estland svåra likviditetsproblem under sista kvartalet 1997. Detta ledde i sin tur till en kraftig uppgång i interbankräntan och en massiv försäljningsvåg på aktiemarknaden, där kurserna föll med mer än 50 % mellan slutet av augusti och slutet av november. Dessa svårigheter inom finanssektorn har försämrat bankernas utsikter, men har inte hindrat dem från att fortsätta söka finansiering på den internationella finansmarknaden. I november 1997 enades Estland med IMF om ett nytt avtal ("memorandum") för den ekonomiska politiken, men meddelade också att man inte hade för avsikt att göra några uppköp inom ramen för det standby-avtal som ligger till grund för memorandumet.

F.D. JUGOSLAVISKA REPUBLIKEN MAKEDONIEN

F.d. jugoslaviska republiken Makedonien har sedan självständigheten gjort betydande framsteg när det gäller att avreglera och stabilisera ekonomin, och man har vidtagit en rad strukturåtgärder för att reformera ekonomin, vilka medverkat till en (låg) ensiffrig inflation, en stabil växelkurs (så när som på en devalvering i juli 1997) och ett slut på den nedåtgående trenden. Landet har därmed fått ett gott rykte både vad gäller stabilitet och vilja till reformer. Även om BNP åter har börjat växa 1996 (med ca 1 %) och öka med 2 % 1997, ligger produktionsnivån fortfarande kvar på 60 % av 1991 års produktion, och F.d. jugoslaviska republiken Makedonien är fortfarande ett av Europas fattigaste länder.

Under 1997 fortsatte landet sin ekonomiska omvandling inom ramen för ett ESAF-program ("Extended Structural Adjustment Facility") som IMF beviljat i april 1997. Efter en justering av programmet i juli (i samband med devalveringen på 14 %) har det genomförts på ett tillfredsställande sätt och fortgår nu enligt plan. Ett viktigt mål för detta program var att landets eftersläpande betalningar gentemot gemenskapen och EIB skulle regleras, vilket också skedde den 10 september. Som ett komplement till IMF-programmet har rådet också beslutat om ett lån från gemenskapen på 40 miljoner ecu, varav den första delutbetalningen på 25 miljoner ecu skedde den 30 september, och den andra förväntas ske i början av 1998.

Den goda ekonomiska stabiliteten och det faktum att landet reglerat sina sista eftersläpande betalningar till utlandet är definitivt positiva aspekter vid riskbedömningen. Under 1995 och 1996 träffade landet överenskommelser med Paris- och Londonklubbarna om omläggning av lån, och de sista av de bilaterala avtalen med Parisklubben håller på att fullgöras. Landets skulder har stigit till 38 % av BNP, medan amorteringar och räntebetalningarna har minskat till måttliga 8,7 % av exporten av varor och tjänster. Trots detta bedöms riskerna generellt sett vara relativt stora. Detta beror bland annat på den politiska instabiliteten i regionen som helhet, och det särskilda minoritetsproblemet inom landet. Dessutom återstår mycket att göra när det gäller omstrukturering av företagen och förstärkning av banksektorn.

LETTLAND

Lettlands ekonomiska läge är fortsatt gynnsamt. Tillväxten ökade till 4,6 % under första halvåret 1997, medan inflationen föll, räntorna minskade betydligt under året och budgetläget fortsatte att förbättras, till den grad att Lettland kunde uppvisa ett överskott i statsbudgeten 1997. Däremot ökade obalanserna i utrikeshandeln, men valutan bedöms trots detta inte vara under någon allvarlig press för närvarande.

LITAUEN

Den litauiska ekonomin gjorde fortsatta framsteg under 1997. BNP växte med 2,5 % under det första halvåret, främst till följd av ökade investeringar och konsumtion. Arbetslösheten och inflationen minskar inte längre, men ligger dock kvar på en relativt låg nivå (5,9 % respektive 9 % i oktober, jämfört med samma tid föregående år). Skatteintäkterna har blivit större än väntat, och budgetunderskottet kunde därmed hållas inom de 1,9 % som satts som mål.

Handelsbalansen har försämrats betydligt till följd av att den inhemska efterfrågan kommit importen att stiga mer än exporten. Handelsbalansunderskottet för de första nio månaderna 1997 var därmed nästan lika stort som underskottet för hela 1996. Denna ogynnsamma situation i utrikeshandeln kunde dock lätt finansieras. Man har kunnat låna till allt mer förmånliga räntor på den internationella kapitalmarknaden, och såväl portföljinvesteringarna som de utländska direktinvesteringarna har ökat kraftigt. De officiella valutareserverna växte under första halvåret 1997, och motsvarar drygt två månaders import. Utlandsskulden steg kraftigt under de första nio månaderna, men är

utgör fortfarande en liten andel av BNP. Enligt nya bestämmelser som införts för upplåningen utomlands får denna aldrig överstiga 20 % av BNP.

Banksektorn fortsätter att återhämta sig efter 1995 års bankkris. Myndigheterna har skärpt lagstiftningen och tagit i med hårdare tag mot de svagaste bankerna. Detta har bland annat lett till konkurs för en av de banker till vilka den litauiska regeringen på egen risk vidarebefordrat gemenskapens makroekonomiska stöd. Som ett led i en ytterligare omstrukturering av finanssektorn slutför regeringen för närvarande planerna på privatisering av två av de tre statliga bankerna.

RUMÄNIEN

Även om Rumänien fortfarande är ett av de länder i Europa där kreditrisken är störst fortsatte dock risken att minska under första halvåret 1997. Ett år efter det att den rumänska regeringen lanserade sitt omfattande och radikala ekonomiska program har stora framsteg kunnat konstateras när det gäller omvandlingen av ekonomin och övergången till en fungerande marknadsekonomi. Genomförandet av det ekonomiska programmet har dock medfört en nedgång i den ekonomiska aktiviteten. BNP föll med totalt ca 6 % under 1997, och de makroekonomiska ramarna är fortsatt bräckliga. Efter en period under sommaren då räntorna sjönk till den lägsta nivån sedan början av året inträffade en plötslig inflationstopp, med hela 6,5 % inflation på månadsbasis i oktober. Omstruktureringen av stora offentliga företag har också drabbats av förseningar, och det har rått en viss osäkerhet vad gäller de rättsliga villkoren för privatisering och för utländska investeringar.

På några viktiga områden har det emellertid gjorts viktiga framsteg. Finanspolitiken har stramats åt ordentligt, och staten håller noggrann kontroll över sina utgifter. Antalet offentliganställda hade i november till exempel sjunkit med ca 10 %. Den externa balansen förbättrades också under 1997. Ett relativt stort kapitalinflöde kompenserade mer än väl underskottet i bytesbalansen, och den rumänska centralbanken har kunnat öka på sina valutaserver från 700 miljoner dollar i februari till 2,6 miljarder dollar i november, vilket motsvarar mer än tre månaders import. Bytesbalansunderskottet för 1997 uppgick till 2 miljarder dollar, dvs. nästan 25 % mindre än 1996. De utländska investeringarna, särskilt direktinvesteringar, ökade också kraftigt under 1997. Detta speglar det ökade förtroende som investerare har fått för Rumänien. Enligt Romanian Development Agency uppgick de utländska direktinvesteringarna till 1,3 miljarder dollar under de första nio månaderna 1997, vilket motsvarar ca två tredjedelar av det belopp som flöt in under hela perioden 1989—1996.

Rumänien fick också godkänt vid IMF:s första översyn inom ramen för standby-avtalet. Tre delutbetalningar har redan skett inom detta avtal. Rumänien har också skött sina förpliktelser gentemot Världsbanken vad gäller de olika lån som beviljades i juli. Av de totalt 125 miljoner ecu i makroekonomiskt stöd som beviljades av rådet 1994 utbetalade gemenskapen det återstående beloppet på 70 miljoner ecu under andra halvåret 1997. Dessutom är den ommöblering i regeringen som blev officiell i december och det faktum att reformvänliga och oberoende personer tillsatts vid flera ministerier av central betydelse för ekonomin tecken på myndigheternas bestämda föresats att fortsätta och påskynda reformarbetet.

SLOVAKIEN

Vad gäller Slovakien är risknivån fortsatt relativt måttlig, även om utrikesbalanserna försämrats och utlandsskulden ökar snabbt. Efter en kraftig försämring av bytesbalansen under 1996 stabiliserades den externa situationen något under 1997, dock fortfarande med stora underskott. Åtta månader in på året var bytesbalansunderskottet nere på 8,5 % av BNP, jämfört med 10 % 1996. Utlandsskulden fortsatte dock att växa snabbt för att finansiera de externa underskotten.

Den snabba ekonomiska tillväxten under 1995 och 1996 avtog endast obetydligt under första halvåret 1997, och en överhettning av ekonomin har blivit följden. Preliminära siffror för de första två kvartalen 1997 visar att ekonomin växte med 6 %, jämfört med knappt 7 % under 1995 och 1996. Inflationen har nu börjat stiga efter tre år av konstant avtagande inflation.

Allteftersom finanspolitiken blev mer expansiv fick penningpolitiken successivt stramas åt, i syfte att förhindra makroekonomisk instabilitet. Penningpolitiken blev särskilt restriktiv efter det starka trycket mot valutan i maj och juni 1997, med höga räntor och starka begränsningar av penningmängden. Om underskottet i den offentliga budgeten inte kan minskas ordentligt kan man knappast förvänta sig någon större förbättring av bytesbalansen, och det finns i stället risk för att valutan utsätts för ökat tryck.

I december 1997 återbetalade Slovakien 63 miljoner av de totalt 125 miljoner ecu som beviljats av gemenskapen i makroekonomiskt stöd.

III. DE NYA OBEROENDE STATERNA

ARMENIEN

Armeniens ekonomi fortsatte för fjärde året i följd sin återhämtning, om än i en lägre takt än väntat (BNP växte med 3 % i stället för de 6 % man satt som mål). Den genomsnittliga inflationen föll ytterligare under 1997, och slutade på nivån 14 %, vilket dock fortfarande ligger väsentligt över regeringens mål på 9,5 %. Dessutom ökade bytesbalansunderskottet ytterligare under 1997, bland annat till följd av den blockad som riktats mot landet (underskottet exklusive offentliga transfereringar ökade till 450 miljoner dollar, eller 28 % av BNP). Utlandsskulden ökade också till ca 50 % av BNP vid årets slut, och nivån på de utländska direktinvesteringarna är fortfarande låg — ca 25 miljoner dollar under 1997.

Däremot har stora framsteg gjorts när det gäller privatiseringar och avreglering av priser och handel. Det krävs emellertid ytterligare omstrukturering inom storföretagen och inom banksektorn, som fortfarande är svag (med en stor andel dåliga lån och otillräcklig kapitalstruktur). I juni beviljade IMF en andra årsetapp inom ramen för ett ESAF-program (47 miljoner dollar). Den armeniske presidentens plötsliga avgång har vidare medfört vissa frågetecken på vägen mot en fredlig lösning av Nagorno-Karabach-konflikten. Dessutom har Armeniens skuld gentemot gemenskapen ännu inte reglerats så som man förutsett. Av dessa orsaker bör Armenien även fortsättningsvis räknas till de länder som representerar en hög risk.

VITRYSSLAND

Bedömningen av Vitryssland har inte förändrats nämnvärt sedan den förra rapporten. Den ekonomiska och politiska utvecklingen i Vitryssland är fortfarande allvarligt oroande. Det är framför allt bristen på grundläggande ekonomisk och politisk frihet som hämmar utvecklingen mot marknadsekonomi.

Censur och manipulerade uppgifter försvårar vidare en rättvis bedömning av det ekonomiska läget. BNP anges i reala termer ha ökat med 2,6 % 1996 och med över 10 % under första halvåret 1997. Den officiella siffran för tillväxten i industriproduktionen är särskilt överväldigande med drygt 18 % under första halvåret 1997 jämfört med samma period föregående år. Denna plötsliga tillväxtökning kan dock inte bedömas som varaktig, eftersom den främst grundat sig på en expansiv kreditpolitik samt en återbetalning av utestående skulder till Gazprom genom byteshandel. Den makroekonomiska stabiliteten är också i fara, och den expansiva penningpolitiken har haft inflationsdrivande effekter. Trots omfattande politiska ingrepp i prissättningen uppmättes inflationen till 75 % i oktober mätt på tolv månadersbasis.

Strukturreformerna har genomförts långsamt. Insatserna har varit otillräckliga på många områden, t.ex. när det gäller att avreglera priser och handel inom landet, öka konkurrensen genom att släppa in utländska företag på marknaden, förbättra metoderna för företagsledning, påskynda privatiseringen av statliga företag och av förvaltningen av bostadsbeståndet eller inleda en privatisering av markägandet. Vitryssland är även fortsättningsvis starkt beroende av importerad energi, och exportens sammansättning är i

princip oförändrad sedan Sovjettiden. Den offentliga utlandsskulden är dock fortfarande låg, med 900 miljoner dollar eller 6,9 % av BNP.

Den totala risknivån är fortfarande hög. För att risken skall minska på ett påtagligt sätt krävs kraftfulla insatser för att angripa de allvarliga obalanser som kännetecknar landets ekonomi. Detta bör genomföras efter en övergripande plan som omfattar såväl makro- och mikroekonomiska aspekter som strukturella och institutionella reformer.

GEORGIEN

Den tillväxt på ca 12 % som noterades för 1997 kan ses som en bekräftelse på den positiva utveckling som skett inom Georgiens ekonomi sedan 1995. En stram penningpolitik har lett till att underskottet i statens budget minskat till ca 3,5 % av BNP (räknat i gjorda åtaganden), och inflationstakten sjönk mot slutet av året till 8 % på årsbasis. Nivån på statens inkomster är dock otillfredsställande låg, och de utländska direktinvesteringarna förväntades uppgå till blygsamma 70 miljoner dollar för 1997.

Ett positivt faktum är att strukturreformerna genomförs i en takt som uppfyller IMF:s och Världsbankens förväntningar. Vidare har såväl omstrukturering som privatisering i banksektorn utvecklats mycket gynnsamt. Energisektorn är emellertid fortfarande en källa till viss oro på grund av problemen med att driva in fordringar — detta trots att vissa förbättringar skett, särskilt genom att en förnuftig ramlagstiftning antagits. Regeringen fortsätter att anta nya, mer marknadsorienterade lagar, och fäster nu främst vikten vid att stärka rättssystemets förmåga att kontrollera att lagstiftningen följs. I oktober 1997 godkände IMF formellt avslutandet av den andra halvtidsöversynen inom ett ESAF-program. Georgien förväntas också inom kort kunna reglera alla sina försenade återbetalningar till gemenskapen, vilket borde kunna återskapa balansen i det finansiella samarbetet mellan Georgien och gemenskapen. Vissa politiska problem är dock fortfarande olösta, bland annat problemen i Abchazien och Sydossetien. Risknivån bedöms därför fortfarande vara hög.

MOLDOVA

Moldova har gjort stora framsteg på vägen mot makroekonomisk stabilitet. Framstegen i strävan mot en stram och stabil makroekonomisk politik behöver emellertid konsolideras. Eftersom det finansiella läget fortfarande kännetecknas av viss osäkerhet kan det inte tas för givet att den ekonomiska stabiliteten kommer att bli varaktig. Inflationen ha dock kunnat pressas ner en hel del, och den trendmässiga inflationen bedöms för närvarande ligga på ca 10 %. Växelkursen för landets valuta leu har varit anmärkningsvärt stabil sedan i maj 1995. Däremot har ett ökande budgetunderskott satt viss press på penningpolitiken och bytesbalansen, och skatteuppbörden är fortfarande alltför ineffektiv. Dessutom kan konstateras en stor eftersläpning vad gäller utbetalningen av löner och, framför allt, pensioner. Dessutom går reformerna långsamt såväl inom jordbruket som när det gäller privatisering och strukturomvandling. Det är också en försvårande omständighet att dessa problem fortgått i en situation av konstant sjunkande produktion.

På det hela taget tyder siffrorna från andra halvåret 1997 på att risknivån är på väg att stiga, vilket bekräftar slutsatserna från den senaste bedömningen. Framför allt har ett ökat

beroende av utländsk finansiering lett till en stadigt ökande utlandsskuld, som nu ligger klart över 50 % av BNP. Det är visserligen ingen exceptionellt hög siffra, men skulden har ökat mycket snabbt (fördubblats varje år sedan 1993) och ungefär en tredjedel utgörs av kortfristiga lån. Detta kan visa sig vara en känslig faktor på den del av den internationella finansmarknaden som ägnar sig åt utlåning till de nya ekonomierna. För att landets ekonomiska sårbarhet skall minska krävs grundläggande förändringar i ekonomin, inte minst vad gäller betalningsbalansen och det finanspolitiska läget. Det är också viktigt att försöka gjuta liv i jordbrukssektorn genom privatisering, omstrukturering av jordbruksföretag samt genom att försöka skapa en marknad för köp och försäljning av mark.

TADZJIKISTAN

Produktionen ökade med 4 % under 1997 efter en kraftig nedgång under 1996 (-20,1 %). Den årliga inflationen, som föll kraftigt under 1996 (till 40 %) tack vare en stram penningpolitik ökade åter till 80 % för de första sju månaderna 1997, på grund av riktade krediter från centralbanken samt ett stort budgetunderskott, som låg på 13 % av BNP under första halvåret 1997. Myndigheterna stramade emellertid åt penning- och finanspolitiken under den senare delen av året. Underskottet i bytesbalansen har förbättrats och ligger på ca 5 % av BNP under 1997, samtidigt som valutareserverna ökat till motsvarande två veckors import. Tadzjikistans utlandsskuld motsvarar 100 % av BNP, men några av landets viktigaste långgivare har gått med på en omläggning av de lån som ursprungligen förföll till betalning under 1996 och 1997. Trots att vissa "minimiåterbetalningar" skett på försenade lån från gemenskapen ligger landet fortfarande efter med betydande belopp.

Regeringen har försökt utöva direkt kontroll över växelkursen och över utrikeshandeln, men valutahandeln har sedan i juli åter inletts, och växelkursen är således i huvudsak marknadsbestämd. Exportskatter har avskaffats, och det finns planer på att införa en låg enhetlig importtull och harmonisera punktskatterna. Privatiseringen av företagen och inom jordbruket förlöper väl, och ett reformarbete har inletts inom banksektorn. IMF beviljade i december 1997 ett särskilt program till följd av de konflikter som landet drabbats av ("post-conflict facility"). Trots en del bakslag under senare tid fortsätter landets politiska situation att förbättras. Risknivån är fortfarande mycket hög i absoluta termer men utvecklingen under de senaste månaderna har varit positiv.

UKRAINA

Den ekonomiska tillbakagången i Ukraina har planat ut, med en produktionsminskning på 3,4 % under 1997 jämfört med en minskning på 10 % under 1996. Processen mot makroekonomisk stabilitet har emellertid samtidigt försvagats under de senaste månaderna, i samband med att en lång valrörelse inletts. Valen till parlamentet planeras äga rum i mars 1998, och presidentvalet i mitten av 1999. De offentliga utgifterna har ökat kraftigt och det ackumulerade budgetunderskottet ökade till 7,3 % för de första nio månaderna 1997, jämfört med 4,6 % totalt under 1996. De ökade utgifterna har lett till att man överskridit det mål för budgetunderskottet som fastställdes i standby-avtalet med IMF, men programmet går åter enligt planerna efter en översyn i slutet av november.

Gemenskapen har genom beslut av rådet 1995 beviljat 200 miljoner ecu i makroekonomiskt stöd, varav de 100 miljoner ecu som återstod betalades ut under andra halvåret 1997. I november såg sig centralbanken tvungen att höja vissa viktiga räntor och göra långtgående ingrepp i såväl valutahandeln som i handeln med statsskuldväxlar, till följd av att kursen för landets valuta (hryvnia) vid upprepade tillfällen fallit utanför det intervall som fastställts gentemot dollarn. De externa balanserna utvecklas i en ogynnsam riktning. Handels- och tjänstebalanserna uppvisade tillsammans ett underskott på 1,23 miljarder dollar för det första halvåret 1997, jämfört med 1,1 miljard för hela 1996. Strukturiomvandlingen, och särskilt privatiseringen, har närmast stagnerat de senaste månaderna. Sammanfattningsvis bör risknivån bedömas vara hög.

IV. MEDELHAVSLÄNDERNA

ALGERIET

Även om den makroekonomiska stabiliteten fortsatte att förbättras under 1997, förblir risknivån hög till följd av det upptrappade politiska våldet och osäkerheten kring den ekonomiska utvecklingen på medellång sikt. Grundförutsättningen för mera optimistiska framtidsutsikter är att en varaktig fred kan uppnås inom landet. Trots att parlamentsval och lokala val hölls i juni respektive oktober, och trots att den olagliga islamiska organisationen *Front Islamique du Salut* förklarat att den avser upphöra med sin väpnade opposition, har säkerhetsläget i landet ytterligare kraftigt försämrats de senaste månaderna.

Under 1997 gjorde man däremot fortsatta framsteg när det gäller ekonomisk stabilisering och strukturreformer, med stöd av ett treårigt IMF-program. Från slutet av juni till slutet av september uppfyllde Algeriet alla IMF:s ekonomiska kriterier. Beräkningen av den reala BNP-tillväxten för 1997 måste justeras nedåt till ca 2,3 % till följd av den allvarliga torkans negativa effekter på jordbruket. Industriproduktionen fortsatte att sjunka under 1997, medan sektorn för fossila bränslen uppvisade en tillväxt på mer än 8 %. Vidare ledde en stram penningpolitik till att utvecklingen av konsumentpriserna beräknad på tolv månadersbasis föll från 16 % i december 1996 till 3 % i oktober 1997. Inflationen låg på ca 6 % för året som helhet. I september 1997 beslutade Algeriets regering att göra dinaren konvertibel för bytesbalanstransaktioner och godtog villkoren i artikel VIII i avtalet med IMF. Bytesbalansen och statens budget visade stora överskott motsvarande 6,7 % respektive 2,3 % av BNP. Bruttoreserverna i utländsk valuta, som redan fördubblades till 4,2 miljarder dollar under 1996, ökade ytterligare under 1997, och uppgick vid slutet av året till hela 7,5 miljarder dollar, eller 9 månaders import. Algeriets utestående utlandsskuld minskade från 73,2 % av BNP under 1996 till under 70 % under 1997, och landet återbetalade i december 250 miljoner ecu av de totala 500 miljoner som totalt har betalats ut inom ramen för gemenskapens makroekonomiska stöd.

Trots fortlöpande strukturiomvandling inom utrikeshandeln och finanssektorn, omstrukturering av statliga företag och en fortlöpande privatiseringsprocess är ekonomin fortfarande föga diversifierad, och man är fortsatt känslig för såväl variationer i energipriser som för väderförhållanden. Även om de algeriska myndigheterna uppgett att man inte kommer att sträva efter ett nytt avtal med IMF när det nuvarande löper ut i juni

1998, går det inte att bortse ifrån att landet betalningsbalans kommer att förbli sårbar på grund på exportens sammansättning (brist på diversifiering), de begränsade utländska direktinvesteringarna och det faktum att landet saknar möjligheter till finansiering via den internationella kapitalmarknaden. Om oljepriserna ligger kvar på nuvarande, relativt låga nivå under de kommande åren torde landets utrikesbalanser komma att försämrats betydligt. Det kommer att krävas såväl social sammanhållning som folkligt stöd för att Algeriet skall kunna fortsätta den reformprocess som inletts och få igång en dynamisk privat sektor. Problem som växande arbetslöshet (ca 28,3 % 1996), tilltagande sociala problem och brist på bostäder har emellertid redan nu kommit dessa reformer att tappa en del kraft.

BILAGA

I.	RISKER SOM TÄCKS GENOM GEMENSKAPENS BUDGET : FÖRKLARANDE	
	ANMÄRKNINGAR	29
I.A	FÖRKLARINGAR TILL TABELL 1-3	29
I.A.1	Högsta möjliga belopp i beviljade lån (tabell 1)	29
I.A.2	Utestående in- och utlånade belopp (tabell 1)	29
I.A.3	Riskbelopp på årsbasis (tabell 2 och 3)	30
I.B	TABELLER ÖVER LÅNETRANSAKTIONER SOM GARANTERAS GENOM BUDGETEN	31
I.C	FÖRVÄNTADE UTANORDNANDEN OCH UTBETALNINGAR AV EIB-LÅN	36
I.D	FÖRFARANDE VID UTBETALNING AV GARANTIER	37
I.D.1	In- och utlåningstransaktioner	37
I.D.2	Garantier avseende tredje land	37
II.	METODBESKRIVNING FÖR ANALYS AV UNIONENS BERÄKNADE	
	UTLÅNINGSKAPACITET UNDER PERIODEN 1997-1999 GENTEMOT TREDJE LAND	
	MED UTGÅNGSPUNKT FRÅN GARANTIFONDSSYSTEMET (TABELL 4)	38
II.A	RESERV FÖR GARANTIER AVSEENDE LÅN TILL TREDJE LAND	38
II.B	BERÄKNINGSUNDERLAG FÖR INBETALNINGAR TILL GARANTIFONDEN	38
II.C	UNDERLAG FÖR INBETALNING TILL FONDEN VID PARTIELLA GARANTIER	39
II.D	INBETALNING TILL GARANTIFONDEN	39
II.E	RESTERANDE UTRYMME I RESERVEN FÖR GARANTIER	40
II.F	ÅTERSTÄENDE UTLÅNINGSKAPACITET	40
III.	TABELLER SOM REDOVISAR RISKERNA PER MOTTAGARLAND	41

I. RISKER SOM TÄCKS GENOM GEMENSKAPENS BUDGET : FÖRKLARANDE ANMÄRKNINGAR

I.A Förklaringar till tabell 1-3

Tabell 1-3 syftar till att ge en överblick över de utestående garanterade lånebeloppen och de årliga amorteringar och räntor på in- och utlåningsoperationer som innebär risker för gemenskapens budget. Dessa siffror utgör tillsammans den maximala risk som dessa transaktioner kan medföra för gemenskapen. De skall däremot inte tolkas så som att budgeten faktiskt kommer att belastas med alla dessa belopp. Beträffande tabell 3 är det inte ens säkert att alla de utbetalningar som redovisas kommer att äga rum.

I.A.1 Högsta möjliga belopp i beviljade lån (tabell 1)

Det högsta möjliga beloppet beviljade lån definieras såsom summan av de lånetak som fastställts för varje låneoperation genom beslut av rådet.

För att få en fullständig bild av den risk som belastar gemenskapens budget, måste man även beakta följande faktorer, som påverkar risken:

En faktor som höjer riskbeloppet: de räntor som är kopplade till lånen måste läggas till det högsta beviljade lånebeloppet (lånetaket).

Riskbeloppet minskar :

- genom att gemenskapen endast garanterar EIB-lånen till länder i Medelhavsområdet till 75 %,
- genom att gemenskapen endast garanterar EIB-lånen till 70 % inom ramen för de lånetransaktioner gällande vissa tredje land som beviljats genom rådets beslut av den 14 april 1997, och genom att risken delas mellan gemenskapen och EIB, eftersom garantin i vissa fall endast täcker politiska risker,
- genom att det redan skett återbetalningar, eftersom det här (utom vad gäller betalningsbalanslån till medlemsstaterna) rör sig om högsta beviljade lånebelopp, och inte om beviljade utestående belopp,
- på grund av det faktum att de belopp som beviljas inte nödvändigtvis utnyttjas i sin helhet.

I.A.2 Utestående in- och utlånade belopp (tabell 1)

Det utestående beloppet definieras såsom den del av de utbetalade beloppen som vid ett givet datum ännu inte har återbetalats.

Till skillnad från den storhet som beskrivs under den föregående punkten omfattar alltså det utestående beloppet inte de summor som ännu inte betalats ut, eller de summor som redan betalats tillbaka. Den anger alltså vilka belopp som är "i arbete" vid en viss tidpunkt.

I.A.3 Riskbelopp på årsbasis (tabell 2 och 3)

Detta belopp utgörs av summan av de amorteringar och räntor som förfaller till betalning under ett visst budgetår.

Beloppet kan räknas fram på grundval av :

- a) de lån som betalats ut (tabell 2);
det belopp som skall återbetalas motsvarar då det utestående beloppet enligt ovan, eller
- b) de lån som betalats ut plus de lån om vilka beslut fattats men som ännu inte betalats ut, plus de lån som föreslagits av kommissionen men om vilka ännu inget beslut fattats (tabell 3).
I det fallet motsvaras det lånebelopp som skall återbetalas av summan av de tak som fastställts i besluten om lån plus de lånebelopp som kommissionen föreslagit, men där beslut ännu inte fattats.

I.B Tabeller över lånetransaktioner som garanteras genom budgeten

TABELL 5a

Lån till medlemsstaterna

Utveckling under halvåret av fordringarna i lånen till medlemsstaterna

miljoner ecu

LAND	Besluts-referens	Datum för beslut	Längd på lånen (år)	Lånesituation - avslutade (a) - delvis utbetalda (b) - helt utbetalda (c) - ännu inte utbetalda (d)	Beslutade belopp	Fordringar per den 1.07.97	Operationer utförda under halvåret		Fordringar per den 31.12.97
							Utbetalda belopp	Återbetalda belopp	
GREKLAND	91/136/EEG	4.3.1991	6 - -	(c) (d) (d)	2.200,00 1.000,00 600,00 600,00	500,00			500,00
ITALIEN	93/67/EEG	18.1.1993	6 6 - -	(c) (c) (d) (d)	8.000,00 2.000,00 2.000,00 2.000,00	3.454,50			3.447,80
Euratom	77/270-271/Euratom 80/29/Euratom 82/170/Euratom 85/537/Euratom 90/212/Euratom	29.3.1977 20.12.1979 15.3.1982 5.12.1985 23.4.1990	(3)	(c) (c) (c) (b)(4) (d)(4)	4.000,00 500,00 500,00 1.000,00 1.000,00	119,60		1,30	118,40
Nya gemenskaps-instrument	78/870/EEG 81/19/EEG(1) 81/1013/EEG(2) 82/169/EEG 83/200/EEG 87/182/EEG	16.10.1978 20.1.1981 14.12.1981 15.3.1982 19.4.1983 9.3.1987	(3)	(c) (c) (c) (c) (c) (c)	6.830,00 1.000,00 1.000,00 80,00 1.000,00 3.000,00 750,00	327,30		110,70	218,60
Totalt					21.030,00	4.401,40	0,00	112,00	4.284,80 (5)

(1) Extra stöd för återuppbyggnad i områden drabbade av jordbävningen i Italien 1980.

(2) Extra stöd för återuppbyggnad i områden drabbade av jordbävningen i Grekland 1981.

(3) Långfristiga lån vars förfallodatum beror på datum för utbetalning.

(4) Rådet har beslutat att genom beslut 94/179/Euratom av den 21 mars 1994 utsträcka Euratom-lånen till finansiering av projekt i vissa tredje länder. Inget lån har vid datum för rapporten beviljats i tredje länder.

(5) Avvikelse p.g.a variation i växelkursen för de andra valutorna jämfört med ecu.

TABELL 5b (1)

Lån - ekonomiskt stöd till tredje länder

Utveckling under halvåret av fordringarna, uppdelat på mottagarländer och i trancher

i miljoner ecu

LAND	Besluts-referens	Datum för beslut	Lånens längd (år)	amorteringar	Lånesituation - avslutade (a) - delvis utbetalda (b) - helt utbetalda (c) - ännu inte utbetalda (d)	Beslutade belopp	Fordringar per den 1.07.97	Operationer utförda under halvåret		Fordringar per den 31.12.97
								Utbetalda belopp	Återbetalda belopp	
UNGERN	91/310/EEG	24.6.1991				180,00				
1:a tranchen			7	18.3.1998	(c)	100,00	100,00			100,00
2:a tranchen			5	15.12.1997	(a)	80,00	80,00		80,00	0,00
TJECKIEN	91/106/EEG	25.2.1991				250,00				
1:a tranchen			7	18.3.1998	(c)	123,30	123,30			123,30
2:a tranchen			5	15.12.1997	(a)	126,70	126,70		126,70	0,00
SLOVAKIEN	91/106/EEG	25.2.1991				125,00				
1:a tranchen			7	18.3.1998	(c)	61,70	61,70			61,70
2:a tranchen			5	15.12.1997	(a)	63,30	63,30		63,30	0,00
BULGARIEN I	91/311/EEG	24.6.1991				290,00				
1:a tranchen			7	18.3.1998	(c)	150,00	150,00			150,00
2:a tranchen			5	15.12.1997	(a)	140,00	140,00		140,00	0,00
BULGARIEN II	92/511/EEG	19.10.1992				110,00				
1:a tranchen			7	7.12.2001	(c)	70,00	70,00			70,00
2:a tranchen			7	29.8.2003	(c)	40,00	40,00			40,00
RUMÄNIEN I	91/384/EEG	22.7.1991				375,00				
1:a tranchen			7	1.2.1999	(c)	190,00	190,00			190,00
2:a tranchen			6	18.3.1998	(c)	185,00	185,00			185,00
RUMÄNIEN II	92/551/EEG	27.11.1992				80,00	80,00			80,00
RUMÄNIEN III	94/369/EG	20.6.1994				125,00				
1:a tranchen			7	20.11.2002	(c)	55,00	55,00			55,00
2:a tranchen			-	-	(c)	70,00	0,00	70,00		70,00
BALTIKUM	92/542/EEG	23.11.1992				220,00				
ESTLAND						40,00				
1:a tranchen			7	31.3.2000	(c)	20,00	20,00		5,00	15,00
2:a tranchen			-	-	(d)	20,00	0,00			0,00
LETTLAND						80,00				
1:a tranchen			7	31.3.2000	(c)	40,00	40,00			40,00
2:a tranchen			-	-	(d)	40,00	0,00			0,00

1331

TABELL 5b (2)

Lån - ekonomiskt stöd till tredje länder

Utveckling under halvåret av fordringarna, uppdelat på mottagarländer och i trancher

i miljoner ecu

LAND	Besluts-referens	Besluts-datum	Lånens längd (år)	Amor-teringar	Lånesituation - avslutade (a) - delvis utbetalda (b) - helt utbetalda (c) - ännu inte utbetalda (d)	Beslutade belopp	Fordringar per den 1.07.97	Operationer utförda under halvåret		Fordringar per den 31.12.97
								Utbetalda belopp	Återbetalda belopp	
LITAUEN						100,00				
1:a tranchen			7	27.7.2000	(c)	50,00	50,00			50,00
2:a tranchen			7	16.8.2002	(b)	50,00	25,00			25,00
MOLDAVA I	94/346/EG	13.6.1994				45,00				
1:a tranchen			10	7.12.2004	(c)	25,00	25,00			25,00
2:a tranchen			10	8.8.2005	(c)	20,00	20,00			20,00
MOLDAVA II	96/242/EG	25.3.1996	10	30.10.2006	(c)	15,00	15,00			15,00
UKRAINA I	94/940/EG	22.12.1994	10	28.12.2005	(c)	85,00	85,00			85,00
UKRAINA II	95/442/EG	23.10.1995				200,00				
1/2 tranche			10	29.8.2006	(c)		50,00			50,00
1/2 tranche			10	30.10.2006	(c)		50,00			50,00
2:a tranchen					(c)		0,00	100,00		100,00
VITRYSSLAND	95/132/EG	10.4.1995				55,00				
1:a tranchen			10	28.12.2005	(c)	30,00	30,00			30,00
2:a tranchen			-	-	(d)	25,00	0,00			0,00
Före detta jugoslaviska republiken Makedonien	97/471/EG	22.07.97				40,00				
1:a tranchen			15	27.09.2012	(c)	25,00	0,00	25,00		25,00
2:a tranchen			-	-	(d)	15,00	0,00			0,00
ALGERIET I	91/510/EEG	23.9.1991				400,00				
1:a tranchen			5	15.12.1997	(a)	250,00	250,00		250,00	0,00
2:a tranchen			7	17.8.2001	(c)	150,00	150,00			150,00
ALGERIET II	94/938/EG	22.12.1994				200,00				
1:a tranchen			7	27.11.2002	(c)	100,00	100,00			100,00
2:a tranchen			-	-	(d)	100,00	0,00			0,00
ISRAEL	91/408/EEG	22.7.1991	5	15.12.1997	(a)	160,00	160,00		160,00	0,00
FD. SOVJETUNIONEN(*)	91/658/EEG	16.12.1991	3	28.9.1997	-	1.250,00	331,30		115,30	216,00
TOTALT						4.205,00	2.866,30	195,00	940,30	2.121,00

TABEL 6

LENINGSGARANTIES VOOR DE EIB

GEOGRAFISCHE ZONE	Referentie van besluit	Datum van besluit	Garantie-percentage	Looptijd (in jaren)	Datum van waarborg-contract	Goedgekeurd bedrag	Ondertekende leningen		Uitstaand bedrag	
							per 1.07.97	tijdens halfjaar	per 1.07.97	per 31.12.97
MED. financiële protocollen.(1)		8.03.77	75% (2)	15	30.10.78/10.11.78	6062	5385	15	2321	2469
MED. horizontale samenwerking	V/1762/92/EEG	29.06.92	75% (2)	15	09.11.92/18.11.92	1800	1800	0	466	779
TOTAAL MED.						7862	7185 (3)	15 (3)	2787	3248
LMOE I	90/62/EEG(4)	12.02.90	100%	15	24.04.90/14.05.90	1000	928	0	664	691
	91/252/EEG(5)	14.05.91	100%	15	19.01.93/04.02.93	700	700	-	380	437
LMOE II	93/696/EG(6)	13.12.93	100%	15	22.07.94/12.08.94	3000	3000	-	486	761
ALA I	93/115/EEG	15.02.93	100%	15	04.11.93/17.11.93	750	647	10	250	307
ALA II	96/723/EG	12.12.96	100%	15	18.03.97/26.03.97	153	50	103	51	78
ALA II	96/723/EG	12.12.96	70%	15	21.10.97	122	0	52	0	0
ZUID-AFRIKA	95/207/EG	01.06.95	100%	15	04.10.95/16.10.95	300	176	124	56	100
NIEUWE MANDATEN	97/256/EG (7)	14.04.97	70%	15	25.07.97/29.07.97	7105	75	2488	0	144
TOTAAL						20992	12761	2792	4674	5765

(1) Waarvan 1.500 miljoen ecu ten behoeve van Spanje, Griekenland en Portugal.

(2) Algemene garantie van 75 % van alle verstrekte leningen in het kader van leningsoperaties waarvoor tussen de Gemeenschap en de EIB een waarborgcontract werd gesloten op 30.10.78 en 10.11.78.

Bij wijze van uitzondering bedraagt de garantie 100 % van de leningen in het kader van de spoedhulp aan Portugal overeenkomstig het besluit van de Raad van 7 oktober 1975.

(3) Het door de Gemeenschap gegrandeerde gedeelte bedraagt 5.435,9 miljoen ecu, waarvan 141,5 miljoen met een garantie van 100 % (Portugal).

(4) Begunstigde derde landen : Polen, Hongarije.

(5) Begunstigde derde landen : Tsjechië, Slowakije, Bulgarije, Roemenië.

(6) Begunstigde derde landen : Polen, Hongarije, Tsjechië, Slowakije, Bulgarije, Roemenië, Baltische Staten en Albanië.

(7) Begunstigde derde landen : LMOE, mediterrane landen, ALA en Zuid-Afrika.

I.C Förväntade utanordnanden och utbetalningar av EIB-lån

De siffror som ligger till grund för beräkningen i tabell 3 härrör från EIB (EIB-lån till tredje länder ur EIB:s egna medel).

Förväntade utanordnanden

Vid datum för rapporten återstår 4 838 miljoner ecu att utanordna. Beloppet fördelar sig som följer:

Medelhavsområdet: föregående mandat (protokollen med Syrien)	225 miljoner ecu
Medelhavsområdet:	1.376 miljoner ecu
Central- och Östeuropa:	2.054 miljoner ecu
Latinamerika och Asien: beslut i december 1996	70 miljoner ecu
Latinamerika och Asien:	738 miljoner ecu
Sydafrika:	375 miljoner ecu

Förväntade utbetalningar

Vad gäller utbetalningen av återstående lånemedel har följande antaganden gjorts: året för utanordnandet: 0 %, andra året: 10 %, tredje till femte året: 25 % per år, sjätte året: 15 %.

Vid datum för rapporten återstod 7.417 miljoner ecu att utbetala på lån som utanordnats fram till detta datum. Detta belopp fördelar sig enligt följande⁵:

Medelhavsområdet:	2.513 miljoner ecu
Central- och Östeuropa:	4.052 miljoner ecu
Latinamerika och Asien:	653 miljoner ecu
Sydafrika:	199 miljoner ecu

⁵ Baserat på antagandet om utbetalningar över fyra år (25 % per år) och en genomsnittlig beräknad löptid på 15 år, av vilka tre är amorteringsfria.

I.D Förfarande vid utbetalning av garantier

I.D.1 In- och utlåningstransaktioner

Gemenskapen lånar upp medel på finansmarknaden för att sedan återutlåna dessa medel på samma räntevillkor och löptid till medlemsstater (betalningsbalans), till tredje länder (ekonomiskt stöd på medellång sikt) och till företag (NGI, Euratom-lån).

Återbetalningen av dessa lån skall täcka återbetalningen av de lån som gemenskapen har tagit upp. Om låntagaren inte betalar i tid skall kommissionen återbetala lånet på det fastställda datumet med egna medel.

De medel som krävs för att betala budgetgarantin när den som tagit ett lån från gemenskapen inte har återbetalat i tid skall anskaffas på följande sätt:

- a) Genom provisoriskt utnyttjande av likvida medel enligt artikel 12 i rådets förordning nr 1552/89 av den 29 maj 1989 om genomförande av beslut 88/376/EEG, Euratom om systemet för gemenskapernas egna medel. Denna metod har upprättats för att gemenskapen omedelbart på den fastställda förfallodagen skall kunna återbetala lån om låntagaren inte betalar i tid.
- b) Om den försenade återbetalningen har bekräftats tre månader efter förfallodagen skall kommissionen vända sig till garantifonden för att möta den konstaterade bristen. Denna hänvändelse syftar till att återställa kommissionens likviditet.
- c) Genom överföringsförfarandet kan de nödvändiga anslagen för att täcka den konstaterade bristen föras in under budgetposten för garantier. Varje disponibelt utrymme i reserven för garantier skall användas i första hand. Denna metod skall tillämpas när garantifondens disponibla medel är otillräckliga. För att metoden skall få tillämpas måste den budgetansvariga myndigheten först ha gett sitt godkännande.
- d) Genom återanvändning av belopp som tidigare återvunnits från låntagare som brustit i återbetalning och för vilka gemenskapsgarantin har trätt i funktion. Denna metod gör det i praktiken möjligt att betala snabbt, givetvis under förutsättning att återvinna medel finns disponibla.

I.D.2 Garantier avseende tredje land

Gemenskapens lånegaranti gäller i fråga om tredje land för lån som beviljats av finansiella företag såsom Europeiska investeringsbanken (EIB). När EIB har konstaterat att en låntagare, vars lån är garanterat, inte har återbetalat på den utsatta förfallodagen, begär banken att gemenskapen betalar skuldbeloppet enligt garantiavtalen. Garantin skall betalas senast tre månader efter det att en begäran från EIB inkommit till gemenskapen. EIB skall förvalta lånet med all den noggrannhet som krävs enligt bankpraxis och skall återvinna de medel som inte återbetalats sedan garantin trätt i funktion.

Sedan förordningen om upprättandet av en garantifond för åtgärder avseende tredje land trätt i kraft, föreskrivs enligt bestämmelserna i konventionen mellan gemenskapen och EIB om förvaltningen av fonden att kommissionen på grundval av EIB:s begäran om aktivering

av garantin vid en konstaterad bristande återbetalning skall bevilja att banken inom tre månader tar ut de medel som fattas från garantifondens konto.

Om fondens medel är otillräckliga aktiveras garantin genom samma förfarande som för inlånings- och utlåningstransaktioner.

II. METODBESKRIVNING FÖR ANALYS AV UNIONENS BERÄKNADE UTLÅNINGSKAPACITET UNDER PERIODEN 1997-1999 GENTEMOT TREDJE LAND MED UTGÅNGSPUNKT FRÅN GARANTIFONDSSYSTEMET (TABELL 4)

II.A Reserv för garantier avseende lån till tredje land

I överensstämmelse med Europeiska rådets slutsatser i Edinburgh enades institutionerna om att Europeiska gemenskapernas allmänna budget, i enlighet med rådets beslut om budgetdisciplin och avtalet mellan institutionerna av den 29 oktober 1993, bör innehålla en reserv för lån och garantier för lån till tredje land. Denna reserv är avsedd att möta garantifondens behov av medel och i förekommande fall garantiansökningar som överstiger fondens disponibla medel, så att dessa kan påföras budgeten.

Reservens garantibelopp är det belopp som avsatts i budgetplanen, dvs. 300 miljoner ecu i 1992 års penningvärde. Det reserverade beloppet uppgår till 338 miljoner ecu år 1998 .

Villkoren för inbetalningar till samt utnyttjande och finansiering av garantireserven fastställs genom följande beslut:

- Rådets beslut nr 94/729/EG av den 31 oktober 1994 om budgetdisciplin.
- Rådets förordning (EKSG, EG, Euratom) nr 2730/94 av den 31 oktober 1994 om ändring av budgetförordningen av den 21 december 1977 för Europeiska gemenskapernas allmänna budget.
- Rådets beslut nr 94/728/EG av den 31 oktober 1994 om systemet för gemenskapernas egna medel.

II.B Beräkningsunderlag för inbetalningar till garantifonden

Underlaget för inbetalningar till fonden beräknas genom tillämpning av gällande garantinivåer (70 %, 75 % eller 100 %):

- på lånegarantier som beviljats av rådet och för lånegarantier som föreslagits eller är under förberedelse av kommissionen, på grundval av uppskattade belopp för utanordnande av lån i finansieringsöversikterna (EIB-lån, Euratom-lån),
- på lånebelopp som beviljats (för finansiellt stöd) av rådet och lån som föreslagits och är under förberedelse av kommissionen.

I bilagan till rådets förordning (EG, Euratom) nr 2728/94 av den 31 oktober 1994 om upprättande av en garantifond för åtgärder avseende tredje land, som rör sätten för betalning till garantifonden, anges att för in- eller utlåningstransaktioner eller garantier till finansieringsorgan inom ett flerårigt ramprogram med en mikroekonomisk eller strukturell

inriktning, skall inbetalningar till fonden ske i form av årliga trancher vars storlek beräknas på grundval av de belopp som angivits i den ekonomiska redogörelse som bifogas kommissionens förslag och som vid behov anpassas mot bakgrund av rådets beslut.

Vad gäller gemenskapens övriga in- och utlåningstransaktioner, såsom betalningsbalanslån till tredje land, verkställda i en eller flera trancher, skall belopp som betalas till fonden beräknas på grundval av det totala belopp som rådet fastställt för transaktionen.

I förordningens bilaga anges att från och med det andra året (för transaktioner som sträcker sig över flera år) skall de belopp som betalas in till fonden justeras med den skillnad som föreligger den 31 december föregående år mellan de uppskattningar som låg till grund för den föregående betalningen och det faktiska utfallet av de lån som godkändes under året. Skillnader som avser det föregående året medför en betalning det påföljande året.

I bilagan anges även att när kommissionen inleder ett betalningsförfarande skall den gå igenom de transaktioner som redan föranlett betalningar, och i de fall de tidsfrister som ursprungligen fastställts inte iakttagits skall den föreslå att detta beaktas vid beräkningen av den första betalning inom ramen för påbörjade låneoperationer, som skall göras vid början av det påföljande räkenskapsåret.

Den budgetansvariga myndigheten antog under det andra halvåret 1997 överföring 58/97, som syftade till inbetalning till garantifonderna för låneoperationerna till tredje länder (lån till Bulgarien, före detta jugoslaviska republiken Makedonien, Georgien och Armenien).

II.C Underlag för inbetalning till fonden vid partiella garantier

Vad avser EIB-lån som garanteras till 75 % baseras inbetalningen till fonden på 75 % av det totala beloppet för de beviljade operationerna.

De EIB-lån som beviljades av rådet den 14 april 1997 omfattas av en garanti som begränsas till 70 % av de totala öppnade krediterna. Inbetalningen baseras på 70 % av de utanordnanden som förutses för året.

II.D Inbetalning till garantifonden

De belopp som inbetalas till garantifonden beräknas med hjälp av den tillämpliga inbetalningssatsen (14 %), enligt det underlag som definierats ovan.

I förordningen om garantifonden fastställs i artiklarna 2 och 4 att fonden skall tillföras medel genom betalningar från den allmänna budgeten motsvarande 14 % av transaktionsbeloppet till dess att fondens medel uppgår till målbeloppet. Eftersom målbeloppet hade uppnåtts den 31 december 1997 skall kommissionen enligt förordningen lägga fram förslag om omprövning av inbetalningssatsen. Förslagen kommer att ingå i den sammanfattande rapporten för fondens verksamhet som kommissionen skall utarbeta i enlighet med artikel 3 i förordningen om fondens inrättande.

II.E Resterande utrymme i reserven för garantier

Det resterande utrymmet i garantireserven utgörs av skillnaden mellan reserven och rubriken inbetalning till garantifonden.

II.F Återstående utlåningskapacitet

Den återstående utlåningskapaciteten är lånesidans motsvarighet till det resterande utrymmet i garantireserven med utgångspunkt från de gällande garantinivåerna.

III. TABELLER SOM REDOVISAR RISKERNA PER MOTTAGARLAND

Landriskindikatorer					
Land: Bulgarien					
	fotnoter	1995	1996	1997	
Real BNP-tillväxt (i %)		2,1	-10,9	-7,4	(5)
Industriproduktion (procentuell förändring)		8,6	-8,3	-11,5	(6)
Arbetslöshet (i slutet av perioden)		11,6	12,5	13,7	
Inflationstakt (dec - dec)		32,8	310,8	580	
Valutakurs (lev pr. USD) (i slutet av perioden)		71	487	1792	
Hela offentliga sektorns finansiella sparande (i % av BNP)		-5,7	-11,0	-3,1	(5)
Betalningsbalans					
Export av varor och tjänster (i mdr USD)		7,0	6,3	3,0	(01/97-06/97)
Bytesbalans (i % av BNP)		-0,5	0,9	n.a.	
Nettoinflöde av utländska direktinvesteringar (i milj. USD)		90	115	328	(01/97-09/97)
Officiella valutareserver, inkl. guld (i slutet av perioden)					
i mdr USD		1,5	0,8	2,3	
i antal månaders import av varor och tjänster		2,8	1,6	4,6	
Utlandsskuld					
Utlandsskuld		10,2	9,6	9,7	(06/97)
(i konvertibla valutor, i mdr USD, i slutet av perioden)					
Konvertibla amorteringar och räntebetalningar (i mdr USD)		0,9	1,0	0,5	(06/97)
amorteringar		0,3	0,4	0,3	(06/97)
räntor		0,6	0,6	0,2	(06/97)
Utlandsskuld/BNP (%)		79	99	n.a.	
Utlandsskuld/export av varor och tjänster (%)		151	159	n.a.	
Amorteringar och räntebetalningar/export av varor och tjänster (%)		14	17	n.a.	
Förfallna skulder (både räntor och amorteringar, i mdr USD)		none	none	none	
Avtal om skuldnedläggning och skuldomläggning		none	none	none	
EU:s riskexponeringsindikatorer					
EU:s riskexponering/EU:s totala riskexponering (%)	(1)	7,3	8,1	5,7	
EU:s riskexponering/Utlandsskuld (%)		5,7	6,5	4,8	(01/97-06/97)
EU:s riskexponering/export av varor och tjänster (%)		7,7	10,0	15,5	(01/97-06/97)
IMF-arrangemang					
Typ		-	SBA	SBA	
Datum			(7/96-2/98)	(6/97-5/98)	
Villkoren uppfylls			no (4)	yes	
Kreditvärdighetsindikatorer					
Moody's långsiktiga rating av utländsk valuta (i slutet av perioden)		none	none	B3	
S&P:s långsiktiga rating av utländsk valuta (i slutet av perioden)		none	none	none	
Euro money		03/95 09/95	03/96 09/96	03/97 09/97	
Position i rangordningen	(2)	90 90	99 92	111 96	
(antal länder)		(187) (181)	(178) (178)	(179) (180)	
The Institutional Investor		03/95 09/95	03/96 09/96	03/97 09/97	
Position i rangordningen	(2)	93 94	92 93	97 99	
(antal länder)		(135) (135)	(135) (135)	(135) (135)	
Kreditvärdering	(3)	21.9 22.2	23.1 23.5	22.5 22.2	

(1) (2) (3) Se de förklarande anmärkningarna.

(4) Standby-avtal som avbröts i september 1996.

(5) Preliminära siffror.

(6) Gäller de första nio månaderna 1997 jämfört med samma period föregående år.

Landriskindikatorer					
Land: Tjeckiska republiken					
	notor	1995	1996	1997	
Real BNP-tillväxt (i %)		4,8	4,4	1,1	(4)
Industriproduktion (procentuell förändring)		8,7	6,8	2,3	(5)
Arbetslöshet (i slutet av perioden)		2,9	3,5	5,2	
Inflationstakt (dec/dec)		7,9	8,6	10,0	
Valutakurs (koruna pr. USD)(i slutet av perioden)		26,6	27,1	34,4	
Hela offentliga sektorns finansiella sparande (i % av BNP)		0,3	-0,4	-1,7	(09/97)
Betalningsbalans					
Export av varor och tjänster (i mdr USD)		28,2	29,7	21,5	(01/97-09/97)
Bytesbalans (i % av BNP)		-2,9	-8,6	-7,4	(01/97-06/97)
Nettoinflöde av utländska direktinvesteringar (i milj. USD)		2526	1388	845	(01/97-09/97)
Officiella valutareserver (i slutet av perioden)					
i mdr. USD		14,0	12,4	11,0	(10/97)
i antal månaders import av varor och tjänster		5,6	4,4	4,6	(10/97)
Utländsskuld					
Utländsskuld		16,5	20,4	21,2	(09/97)
(i konvertibla valutor, i mdr USD, i slutet av perioden)					
Konvertibla amorteringar och räntebetalningar (i mdr USD)		2,6	3,8	n.a.	
amorteringar		2,0	3,0	n.a.	
räntor		0,6	0,8	n.a.	
Utländsskuld/BNP (%)		35,1	39,2	41,3	(06/97)
Utländsskuld/Export av varor och tjänster (%)		58,6	68,8	73,8	(06/97)
Amorteringar och räntebetalningar/Export av varor och tjänster (%)		9,2	12,8	n.a.	
Förfallna skulder (både på räntor och amorteringar, i milj. USD)		none	none	none	
Avtal om skuldredovisning och skuldomläggning		none	none	none	
EU:s riskexponeringsindikatorer					
EU:s riskexponering/EU:s totala riskexponering (%)	(1)	5,8	7,3	5,9	
EU:s riskexponering/Utländsskuld (%)		2,6	2,8	2,3	(06/97)
EU:s riskexponering/Export av varor och tjänster (%)		2,5	1,9	2,2	(06/97)
IMF-arrangemang					
Typ		-	-	-	
(Datum)					
Villkoren uppfylls					
Kreditvärdighetsindikatorer					
Moody's långsiktiga rating av utländsk valuta (i slutet av perioden)		Baa1 (09/95)	Baa1	Baa1	
S&P:s långsiktiga rating av utländsk valuta (i slutet av perioden)		A	A	A	
Euromoney		03/95 09/95	03/96 09/96	03/97 09/97	
Position i rangordningen	(2)	35 41	36 35	37 37	
(antal länder)		(187) (181)	(178) (178)	(179) (180)	
The Institutional Investor		03/95 09/95	03/96 09/96	03/97 09/97	
Position i rangordningen	(2)	33 30	30 29	28 28	
(antal länder)		(135) (135)	(135) (135)	(135) (135)	
Kreditvärdering	(3)	55.8 58.4	60.1 62.0	62.8 63.1	

(1) (2) (3) Se de förklarande anmärkningarna.

(4) Gäller de första nio månaderna 1997 jämfört med samma period föregående år.

(5) Gäller de första elva månaderna 1997 jämfört med samma period föregående år.

Landriskindikatorer					
Land: Estland					
	notor	1995	1996	1997	
Real BNP-tillväxt (i %)		4,3	4,0	11,7	(5)
Industriproduktion (procentuell förändring)		1,4	1,1	13,4	
Arbetslöshet (i slutet av perioden)		4,1	4,3	3,6	
Inflationstakt (dec-dec)		28,9	14,8	12,5	
Valutakurs (kroon pr. USD)(i slutet av perioden)		11,5	12,0	13,9	
Hela offentliga sektorns finansiella sparande (i % av BNP)		-1,2	-1,5	0,4	est.
Betalningsbalans					
Export av varor (i milj. USD)		1838	2074	2892	
Bytesbalans (i % av BNP) (exkl. offentliga överföringar)		-7,4	-11,7	-12,0	(01/97-06/97)
Nettoinföde av utländska direktinvesteringar (i milj. USD)		199	111	152	(01/97-09/97)
Officiella valutareserver (i slutet av perioden)					
i milj. USD		583	640	830	(12/97)
i antal månaders import av varor		2,7	2,4	1,8	
Utländsskuld					
Utländsskuld (inkl. IMF)		268,6	295,2	246,2	
(i konvertibla valutor, i milj. USD, i slutet av perioden)					
Konvertibla amorteringar och räntebetalningar (i milj. USD)	(4)	21,0	51,2	51,7	
amorteringar		6,0	27,5	40,1	
räntor + avgifter till IMF		15,0	23,7	11,6	
Utländsskuld/BNP (%)		7,5	6,8	5,3	
Utländsskuld/Export av varor (%)		14,6	14,2	8,3	est.
Amorteringar och räntebetalningar/Export av varor (%)		1,1	2,5	1,8	est.
Förfallna skulder (både räntor och amorteringar, i milj. USD)		none	none	none	
Avtal om skuldnedläggning och skuldomläggning		none	none	none	
EU:s riskexponeringsindikatorer					
EU:s riskexponering/EU:s totala riskexponering (%)	(1)	0,5	0,5	0,6	
EU:s riskexponering/Utländsskuld (%)		16,5	13,8	19,9	
EU:s riskexponering/Export av varor (%)		2,2	2,0	1,7	
IMF-arrangemang					
Typ		SBA	SBA	SBA	
(Datum)		(4/95-6/96)	(7/96-8/97)	(11/97-12/98)	
Villkoren uppfylls		yes	yes	yes	
Kreditvärdighetsindikatorer					
Moody's långsiktiga rating av utländsk valuta (i slutet av perioden)		none	none	Baa1	
S&P:s långsiktiga rating av utländsk valuta (i slutet av perioden)		none	none	BBB+	
Euromoney		03/95 09/95	03/96 09/96	03/97 09/97	
Position i rangordningen	(2)	66 76	73 71	69 63	
(antal länder)		(187) (181)	(178) (178)	(179) (180)	
The Institutional Investor		03/95 09/95	03/96 09/96	03/97 09/97	
Position i rangordningen	(2)	79 79	76 71	65 63	
(antal länder)		(135) (135)	(135) (135)	(135) (135)	
Kreditvärdering	(3)	25.4 26.3	28.9 31.1	33.6 36.9	

(1) (2) (3) Se de förklarande anmärkningarna.

(4) Angivelser i Estlands valuta kroon har omräknats enligt den genomsnittliga växelkursen gentemot dollar under året. Under 1996 och 1997 återbetalade Estland utlånslån i förskott.

(5) Första halvåret 1997 jämfört med samma period föregående år.

Landriskindikatorer				
Land: Före detta jugoslaviska republiken Makedonien				
	footnoter	1995	1996	1997 (8)
Real BNP-tillväxt (i %)		1,6	0,9	2,0
Industriproduktion (procentuell förändring)		10,0	3,0	2,7
Arbetslöshet (i slutet av perioden)		23,7	24,9	27,0
Inflationstakt (dec/dec)		8,6	0,7	5,0
Valutakurs (förinter pr. USD)(i slutet av perioden)		38,0	41,3	55,2
Konsoliderat statligt budgetsaldo (i % av BNP)		-1,3	-0,4	-0,6
Betalningsbalans				
Export av varor och tjänster (i mdr USD)	(4)	1,2	1,1	1,2
Bytesbalans (i % av BNP)	(5)	-6,2	-7,4	-8,4
Nettoinflöde av utländska direktinvesteringar (i milj. USD)		13,0	12,0	16,0
Officiella valutareserver inklusive guld (i slutet av perioden)				
i milj. USD		270,0	267,0	279,0
i antal månaders import av varor och tjänster		1,9	2,0	2,0
Utlandsskuld				
Utlandsskuld		1,1	1,1	1,2
(i konvertibla valutor, i mdr USD, i slutet av perioden)				
Konvertibla amorteringar och räntebetalningar (i milj. USD)		141,0	124,0	117,0
amorteringar		84,0	70,0	47,0
räntor		57,0	54,0	69,0
Utlandsskuld/BNP (%)		28,5	30,8	38,2
Utlandsskuld/Export av varor och tjänster (%)		78,0	86,1	88,6
Amorteringar och räntebetalningar/Export av varor och tjänster (%)	(6)	10,4	9,5	8,7
Förfallna skulder (både räntor och amorteringar, i milj. USD)		n.a.	34,0	none
Avtal om skuldnerdsättning och skuldomläggning (milj. USD)		326,0	37,0	87,0
EU:s riskexponeringsindikatorer				
EU:s riskexponering/EU:s totala riskexponering (%)	(1)			0,3
EU:s riskexponering/Utlandsskuld (%)				2,4
EU:s riskexponering/Export av varor och tjänster (%)				2,4
IMF-arrangemang				
Typ		SBA	SBA	ESAF
(Datum)		(05/95-04/96)	(05/95-04/96)	(04/97)
Villkoren uppfylls		yes	yes	yes (7)
Kreditvärdighetsindikatorer				
Moody's långsiktiga rating av utländsk valuta (i slutet av perioden)		none	none	none
S&P:s långsiktiga rating av utländsk valuta (i slutet av perioden)		none	none	none
Euromoney				
Position i rangordningen	(2)	03/95 09/95	03/96 09/96	03/97 09/97
(antal länder)		108 118	85 59	107 151
The Institutional Investor		(187) (181)	(178) (178)	(179) (180)
Position i rangordningen	(2)	none	none	none
(antal länder)				
Kreditvärdering	(3)	none	none	none

(1) (2) (3) Se de förklarande anmärkningarna.

(4) Det finns luckor i handelsstatistiken till följd av varierande tillgång till uppgifter, särskilt under 1996.

(5) Siffrorna för bytesbalansunderskottet kan vara för höga till följd av bristande uppgifter om vissa överföringar.

(6) Återbetalningarna av skulder inkluderar inte skulder till IMF. Siffrorna avser en uppskattning av betalningarna till kommersiella långgivare.

(7) Halvårsöversynen fullbordades den 31 oktober 1997, efter vissa justeringar av programmet.

(8) Extrapoleringar.

Landriskindikatorer					
Land: Ungern					
	notor	1995	1996	1997	
Real BNP-tillväxt (i %)		1,5	1,3	4,0	(5)
Industriproduktion (procentuell förändring)		4,6	3,4	11,2	(5)
Arbetslöshet (i slutet av perioden)		10,4	10,5	10,4	
Inflationstakt (dec/dec)		28,5	19,8	18,4	
Valutakurs (förinter pr. USD)(i slutet av perioden)		139,5	164,0	195,4	(08/97)
Konsoliderat statligt budgetsaldo (i % av BNP)		-6,8	-3,3	-4,6	(5)
Betalningsbalans					
Export av varor och tjänster (i mdr USD)	(4)	12,8	14,2	22,2	(01/97-11/97)
Bytesbalans (i % av BNP)		-5,8	-3,9	n.a.	
Nettoinflöde av utländska direktinvesteringar (i milj. USD)		4453	1987	1835	(01/97-11/97)
Officiella valutareserver (i slutet av perioden)					
i mdr USD		12,0	9,7	8,7	(11/97)
i antal månaders import av varor		9,5	6,9	5,0	(11/97)
Utländsskuld					
Utländsskuld		31,7	27,6	22,8	(11/97)
(i konvertibla valutor, i mdr USD, i slutet av perioden)					
Konvertibla amorteringar och räntebetalningar (i mdr USD)		7,7	7,4	n.a.	
amorteringar, inklusive tidigare lagda återbetalningar		5,3	5,1	n.a.	
räntor		2,4	2,3	n.a.	
Utländsskuld/BNP (%)		72,3	63,6	n.a.	
Utländsskuld/Export av varor och tjänster (%)		185,9	144,1	n.a.	
Amorteringar och räntebetalningar/Export av varor och tjänster (%)		43,8	44,7	n.a.	
Förfallna skulder (både räntor och amorteringar, i milj. USD)		none	none	none	
Avtal om skuldnedsättning och skuldomläggning		none	none	none	
EU:s riskexponeringsindikatorer					
EU:s riskexponering/EU:s totala riskexponering (%)	(1)	13,0	9,6	8,6	
EU:s riskexponering/Utländsskuld (%)		3,1	2,7	3,1	(11/97)
EU:s riskexponering/Export av varor och tjänster (%)		6,6	5,2	3,2	(11/97)
IMF-arrangemang					
Typ		-	SBA	SBA	
(Datum)			(3/96-2/98)	(3/96-2/98)	
Villkoren uppfylls			yes	yes	
Kreditvärdighetsindikatorer					
Moody's långsiktiga rating av utländsk valuta (i slutet av perioden)		Ba1	Baa3	Baa3	
S&P:s långsiktiga rating av utländsk valuta (i slutet av perioden)		BB+	BBB-	BBB-	
Euromoney		03/95 09/95	03/96 09/96	03/97 09/97	
Position i rangordningen	(2)	50 44	44 44	46 41	
(antal länder)		(187) (181)	(178) (178)	(179) (180)	
The Institutional Investor		03/95 09/95	03/96 09/96	03/97 09/97	
Position i rangordningen	(2)	45 48	50 50	48 46	
(antal länder)		(135) (135)	(135) (135)	(135) (135)	
Kreditvärdering	(3)	46.4 45.0	43.6 44.7	47.6 49.7	

(1) (2) (3) Se de förklarande anmärkningarna.

(4) Avser endast varor 1995 och 1996.

(5) Preliminära angivelser.

Landriskindikatorer					
Land: Lettland					
	fotnoter	1995	1996	1997	
Real BNP-tillväxt (i %)		-0,8	2,8	5,6	(4)
Industriproduktion (procentuell förändring)		-6,3	1,4	6,1	
Arbetslöshet (i slutet av perioden)		6,1	7,2	6,7	
Inflationstakt (dec - dec)		23,1	13,0	7,0	
Valutakurs (lat pr. USD) (i slutet av perioden)		0,54	0,56	0,59	
Hela offentliga sektorns finansiella sparande (i % av BNP)		-3,4	-1,9	n.a.	
Betalningsbalans					
Export av varor och tjänster (i milj. USD)		2088,0	2628,0	1304,0	(01/97-06/97)
Bytesbalans (i % av BNP)		-0,4	-8,3	-8,0	(01/97-06/97)
Nettoinflöde av utländska direktinvesteringar (i milj. USD)		180	288	165	(01/97-06/97)
Officiella valutaroserver (i slutet av perioden)					
i milj. USD		527	652	n.a.	
i antal månaders import av varor och tjänster (tjänster exkl. betalning för produktionsfaktorer)		2,9	2,9	n.a.	
Utlandsskuld					
Utlandsskuld		403	409	394	(10/97)
(i konvertibla valutor, i milj. USD, i slutet av perioden)					
Konvertibla amorteringar och räntebetalningar (i milj. USD)		39,0	71,0	n.a.	
amorteringar		n.a.	n.a.	n.a.	
räntor		n.a.	n.a.	n.a.	
Utlandsskuld/BNP (%)		9,2	8,2	7,5	(10/97)
Utlandsskuld/Export av varor och tjänster (%)		19,3	15,6	15,1	(10/97)
Amorteringar och räntebetalningar/Export av varor och tjänster (%)		3,0	4,9	n.a.	
Förfallna skulder (både räntor och amorteringar, i milj. USD)		none	none	none	
Avtal om skuldnedläggning och skuldomläggning		none	none	none	
EU:s riskexponeringsindikatorer					
EU:s riskexponering/EU:s totala riskexponering (%)	(1)	0,7	0,7	0,7	
EU:s riskexponering/Utlandsskuld (%)		12,3	12,4	14,8	(10/97)
EU:s riskexponering/Export av varor (%)		4,0	1,9	4,5	(06/97)
IMF-arrangemang					
Typ		SBA	SBA	SBA	
(Datum)		(4/95-4/96)	(5/96-8/97)	(9/97-2/99)	
Villkoren uppfylls		no	yes	yes	
Kreditvärdighetsindikatorer					
Moody's långsiktiga rating av utländsk valuta (i slutet av perioden)		none	none	none	
S&P:s långsiktiga rating av utländsk valuta (i slutet av perioden)		none	none	BBB	
Euromoney		03/95 09/95	03/96 09/96	03/97 09/97	
Position i rangordningen	(2)	106 116	89 75	63 59	
(antal länder)		(187) (181)	(178) (178)	(179) (180)	
The Institutional Investor		03/95 09/95	03/96 09/96	03/97 09/97	
Position i rangordningen	(2)	91 89	86 88	79 74	
(antal länder)		(135) (135)	(135) (135)	(135) (135)	
Kreditvärdering	(3)	22.6 23.4	24.7 25.7	29.1 32.6	

(1) (2) (3) Se de förklarande anmärkningarna.

(4) Gäller de första nio månaderna 1997 jämfört med samma period föregående år.

Landriskindikatorer					
Land: Litauen					
	footnoter	1995	1996	1997	
Real BNP-tillväxt (i %)		3,0	4,2	6,4	(5)
Industriproduktion (procentuell förändring)		5,3	3,7	0,7	
Arbetslöshet (i slutet av perioden)		7,3	6,2	6,7	(11/97)
Inflationstakt (dec - dec)		35,7	13,1	8,6	
Valutakurs (litas pr. USD) (i slutet av perioden)		4,0	4,0	4,0	
Helia offentliga sektorns finansiella sparande (i % av BNP)					
Finansiell balans (financial balance)	(4)	-1,8	-1,9	n.a.	
Kapitalbalans (fiscal balance)	(4)	-3,3	-3,6	n.a.	
Betalningsbalans					
Export av varor och tjänster (i mdr USD)		3,2	4,2	3,7	(01/97-09/97)
Bytesbalans (i % av BNP) exkl. offentliga överföringar		-3,2	-2,7	n.a.	
Nettoinflöde av utländska direktinvesteringar (i milj. USD)		71	153	256	(01/97-09/97)
Officiella valutareserver (i slutet av perioden, utländska bruttotillgångar) i milj. USD		819	834	1063	
i antal månaders import av varor och tjänster		3,9	2,4	2,1	
Utländsskuld					
Utländsskuld (i konvertibla valutor, i milj. USD, i slutet av perioden)		757	1076	1407,0	
Konvertibla amorteringar och räntebetalningar (i milj. USD)		69	120	n.a.	
amorteringar		n.a.	n.a.	n.a.	
räntor		n.a.	n.a.	n.a.	
Utländsskuld/BNP (%)		13,9	15,3	15,4	(6)
Utländsskuld/Export av varor och tjänster (%)		34,3	32,7	n.a.	
Amorteringar och räntebetalningar/Export av varor och tjänster (%)		3,1	3,6	n.a.	
Förfallna skulder (både räntor och amorteringar, i milj. USD)		none	none	none	
Avtal om skuldnerdsättning och skuldomläggning		none	none	none	
EU:s riskexponeringsindikatorer					
EU:s riskexponering/EU:s totala riskexponering (%)	(1)	1,4	1,4	1,6	
EU:s riskexponering/Utländsskuld (%)		13,9	10,2	9,4	(10/97)
EU:s riskexponering/Export av varor och tjänster (%)		4,8	2,6	3,6	(06/97)
IMF-arrangemang					
Typ		EFF	EFF	EFF	
(Datum)		(10/94-10/97)	(10/94-10/97)	(10/94-10/97)	
Villkoren uppfylls		yes	yes	yes	
Kreditvärdighetsindikatorer					
Moody's långsiktiga rating av utländsk valuta (i slutet av perioden)		none	Ba2	Ba1	
S&P:s långsiktiga rating av utländsk valuta (i slutet av perioden)		none	none	BBB-	
Euro money		03/95 09/95	03/96 09/96	03/97 09/97	
Position i rangordningen	(2)	108 118	85 59	72 62	
(antal länder)		(187) (181)	(178) (178)	(179) (180)	
The Institutional Investor		03/95 09/95	03/96 09/96	03/97 09/97	
Position i rangordningen	(2)	95 90	89 90	85 80	
(antal länder)		(135) (135)	(135) (135)	(135) (135)	
Kreditvärdering	(3)	21.7 22.9	23.8 25.3	27.4 31.1	

(1) (2) (3) Se de förklarande anmärkningarna.

(4) I den finansiella balansen räknas inte statens nettoutlåning med, till skillnad från i kapitalbalansen.

(5) Gäller de första nio månaderna 1997 jämfört med samma period föregående år.

(6) Preliminära angivelser.

Landriskindikatorer					
Land: Rumänien					
	footnoter	1995	1996	1997	
Real BNP-tillväxt (i %)		7,1	4,1	-6,5	(6)
Industriproduktion (procentuell förändring)		9,4	9,9	-8,2	(11/96-11/97)
Arbetslöshet (i slutet av perioden)		8,0	6,3	8,8	
Inflationstakt (dec/dec)		27,8	56,9	151,4	
Valutakurs (lei pr. USD) (i slutet av perioden)		2760	4035	8023	
Hela offentliga sektorns finansiella sparande (i % av BNP)		-2,6	-3,9	-4,5	est.
Betalningsbalans					
Export av varor och tjänster (i mdr USD)		7,9	8,1	7,1	(01/97-10/97)
Bytesbalans (i % av BNP)		-5	-7,2	-5,4	est.
Nettoinflöde av utländska direktinvesteringar (i milj. USD)		417	263	806	(01/97-09/97)
Officiella valutareserver (i slutet av perioden)					
i milj. USD		334	551	2555	(12/97)
i antal månaders import av varor och tjänster		0,4	0,6	2,8	(10/97)
Utlandsskuld					
Utlandsskuld (inkl. kortfristiga)		6,5	8,2	8,8	(08/97)
(i konvertibla valutor, i mdr USD, i slutet av perioden)					
Konvertibla amorteringar och räntebetalningar (i milj. USD)		1366	2000	2600	est.
amorteringar		1073	1632	1900	est.
räntor		293	368	700	est.
Utlandsskuld/BNP (%)		18,1	23,1	27,2	est.
Utlandsskuld/Export av varor och tjänster (%)		68,7	85,1	89,0	est.
Amorteringar och räntebetalningar/Export av varor och tjänster (%)		14,5	20,7	23,8	est.
Förfallna skulder (både i räntor och amorteringar, i milj. USD)		none	none	none	
Avtal om skuldnerdsättning och skuldomläggning		none	none	none	
EU:s riskexponeringsindikatorer					
EU:s riskexponering/EU:s totala riskexponering (%)	(1)	10,2	10,2	11,0	
EU:s riskexponering/Utlandsskuld (%)		11,5	9,2	10,2	(08/97)
EU:s riskexponering/Export av varor och tjänster (%)		10,1	12,5	12,6	(10/97)
IMF-arrangemang					
Typ		SBA	SBA	SBA	
(Datum)		(5/94-12/95)	(4)	(4/97-5/98)	
Villkoren uppfylls		yes	no (5)	yes	
Kreditvärdighetsindikatorer					
Moody's långsiktiga rating av utländsk valuta (i slutet av perioden)		none	Ba3	Ba3	
S&P:s långsiktiga rating av utländsk valuta (i slutet av perioden)		none	BB-	BB-	
Euromoney		03/95 09/95	03/96 09/96	03/97 09/97	
Position i rangordningen	(2)	68 64	67 61	75 75	
(antal länder)		(187) (181)	(178) (178)	(179) (180)	
The Institutional Investor		03/95 09/95	03/96 09/96	03/97 09/97	
Position i rangordningen	(2)	73 71	68 72	64 67	
(antal länder)		(135) (135)	(135) (135)	(135) (135)	
Kreditvärdering	(3)	28.1 29.7	30.9 31.0	32.7 34.1	

(1) (2) (3) Se de förklarande anmärkningarna.

(4) Standby-avtalet beviljades i maj 1994 och utvidgades och gavs förlängd löptid under hela 1997.

(5) Avtalet avbröts i mars 1996. Ett nytt avtal beviljades dock av IMF den 22 april 1997.

(6) Första halvåret 1997 jämfört med samma period föregående år.

Landriskindikatorer				
Land: Slovakien				
	footnoter	1995	1996	1997
Real BNP-tillväxt (i %)		6,8	6,9	6,0 (5)
Industriproduktion (procentuell förändring)		8,3	2,5	2,0
Arbetslöshet (i slutet av perioden)		13,1	12,8	12,5
Inflationstakt (dec/dec)		7,2	5,4	6,4
Valutakurs (SKK pr. USD) (i slutet av perioden)		29,6	31,9	34,8
Hela offentliga sektorns finansiella sparande (i % av BNP)		0,1	-1,3	n.a.
Betalningsbalans				
Export av varor och tjänster (i mdr USD)		11,0	10,9	9,2 (01/97-10/97)
Bytesbalans (i % av BNP)		2,3	-10,1	8,4 (01/97-10/97)
Nettoinflöde av utländska direktinvesteringar (i milj. USD)		134	106	61 (01/97-10/97)
Officiella valutareserver (i slutet av perioden)				
i milj. USD		3418	3473	3299
i antal månaders import av varor och tjänster		4,1	3,4	3,2
Utländsskuld				
Utländsskuld		5,7	7,7	9,6 (01/97-09/97)
(i konvertibla valutor, i mdr. USD, i slutet av perioden)				
Konvertibla amorteringar och räntebetalningar (i milj. USD)		1390	1444	n.a.
amorteringar		1130	1186	n.a.
räntor		260	258	n.a.
Utländsskuld/BNP (%)		32,9	40,6	50,6 (01/97-09/97)
Utländsskuld/Export av varor och tjänster (%)		52,0	70,6	87,4 (01/97-09/97)
Amorteringar och räntebetalningar/Export av varor och tjänster (%)		12,7	13,3	n.a.
Förfallna skulder (både räntor och amorteringar, i milj. USD)		none	none	none
Avtal om skuldnedsättning och skuldomläggning		none	none	none
EU:s riskexponeringsindikatorer				
EU:s riskexponering/EU:s totala riskexponering (%)	(1)	4,1	4,5	4,3
EU:s riskexponering/Utländsskuld (%)		5,2	4,5	3,6 (09/97)
EU:s riskexponering/Export av varor och tjänster (%)		2,8	3,2	3,8 (09/97)
IMF-arrangemang				
Typ		SBA	-	-
(Datum)		(7/94-3/96)		
Villkoren uppfylls		no (4)		
Kreditvärdighetsindikatorer				
Moody's långsiktiga rating av utländsk valuta (i slutet av perioden)		Baa3	Baa3	Baa3
S&P:s långsiktiga rating av utländsk valuta (i slutet av perioden)		BB+	BBB-	BBB-
Euromoney		03/95 09/95	03/96 09/96	03/97 09/97
Position i rangordningen	(2)	53 51	48 49	53 54
(antal länder)		(187) (181)	(178) (178)	(179) (180)
The Institutional Investor		03/95 09/95	03/96 09/96	03/97 09/97
Position i rangordningen	(2)	61 59	57 53	52 52
(antal länder)		(135) (135)	(135) (135)	(135) (135)
Kreditvärdering	(3)	33.2 35.7	38.6 41.2	43.9 44.8

(1) (2) (3) Se de förklarande anmärkningarna.

(4) Den halvtidsöversyn av programmet som hade planerats för februari 1995 slutfördes inte.

(5) Gäller de första nio månaderna 1997 jämfört med samma period föregående år.

Landriskindikatorer				
Land: Moldova				
	footnoter	1995	1996	1997 (3)
Real BNP-tillväxt (i %)		-1,9	-8,0	-0,5
Industriproduktion (procentuell förändring)		-6,0	-5,1	n.a.
Arbetslöshet (i slutet av perioden)		1,4	1,8	1,6
Inflationstakt (årsgenomsnitt)		23,8	15,1	11,2
Valutakurs (leu pr. USD) (i slutet av perioden)		4,50	4,59	4,68
Hela offentliga sektorns finansiella sparande (i % av BNP)		-5,9	-10,0	-4,5 est.
Betalningsbalans				
Export av varor (i milj. USD)		739,0	801,0	573,2 (01/97-09/97)
Bytesbalans (i % av BNP)		-8,1	-18,8	n.a.
Nettoinflöde av utländska direktinvesteringar (i milj. USD)		63,7	40,0	15,7 (01/97-06/97)
Officiella valutareserver (i slutet av perioden)				
i milj. USD		257	315	358
i antal månaders import av varor		3,2	4,1	n.a.
Utlandsskuld				
Utlandsskuld		696,3	818,2	935,0
(i konvertibla valutor, i milj. USD, i slutet av perioden)				
Konvertibla amorteringar och räntebetalningar (i milj. USD)		91,0	n.a.	n.a.
amorteringar		n.a.	n.a.	n.a.
räntor		n.a.	n.a.	n.a.
Utlandsskuld/BNP (%)		38,0	57,6	n.a.
Utlandsskuld/Export av varor (%)		91,1	102,1	n.a.
Amorteringar och räntebetalningar/Export av varor (%)		11,0	n.a.	n.a.
Förfallna skulder (både räntor och amorteringar, i milj. USD)		none	none	none
Avtal om skuldnedsättning och skuldomläggning		none	none	none
EU:s riskexponeringsindikatorer				
EU:s riskexponering/EU:s totala riskexponering (%)	(1)	0,8	1,0	0,8
EU:s riskexponering/Utlandsskuld (%)		8,7	9,3	n.a.
EU:s riskexponering/Export av varor (%)		7,9	9,5	n.a.
IMF-arrangemang				
Typ		SBA	EFF	EFF
(Datum)		(3/95-3/96)	(5/96-5/99)	(5/96-5/99)
Villkoren uppfylls		yes	yes	no
Kreditvärdighetsindikatorer				
Moody's långsiktiga rating av utländsk valuta (i slutet av perioden)		none	none	Ba2
S&P:s långsiktiga rating av utländsk valuta (i slutet av perioden)		none	none	none
Euromoney		03/95 09/95	03/96 09/96	03/97 09/97
Position i rangordningen	(2)	157 141	134 125	113 104
(antal länder)		(187) (181)	(178) (178)	(179) (180)
The Institutional Investor				
Position i rangordningen		none	none	none
(antal länder)				
Kreditvärdering		none	none	none

(1) (2) Se de förklarande anmärkningarna.

(3) Preliminära uppgifter om inget annat anges

Landriskindikatorer				
Land: Vitryssland				
	footnoter	1995	1996	1997
Real BNP-tillväxt (i %)		-10,4	2,6	9,8
Industriproduktion (procentuell förändring)		-11,5	3,3	17,6
Arbetslöshet (i slutet av perioden)		2,7	3,9	2,3
Inflationstakt på årsbasis (genomsnitt)		244	39,3	63,8
Valutakurs (rubler pr. USD) (genomsnitt)		11500	15500	31000
Hela offentliga sektorns finansiella sparande (i % av BNP)		-2,3	-1,8	-2 est.
Betalningsbalans				
Export av varor och tjänster (i mdr USD)		4,7	5,4	6,4 (01/97-11/97)
Bytesbalans (i % av BNP)		-4,7	-9,1	n.a.
Nettoinflöde av utländska direktinvesteringar (i milj. USD)		7	6	n.a.
Officiella valutaresorver (i slutet av perioden)				
i milj. USD		377,0	10,0	n.a.
i antal månaders import av varor och tjänster		0,7	0,0	n.a.
Utlandsskuld				
Utlandsskuld		1,513	0,95	0,9
(i konvertibla valutor, i mdr USD, i slutet av perioden)				
Konvertibla amorteringar och räntebetalningar (i milj. USD)		178	163,2	170,4
amorteringar		n.a.	n.a.	n.a.
räntor		n.a.	n.a.	n.a.
Utlandsskuld/BNP (%)		14,7	8,1	7,9
Utlandsskuld/Export av varor och tjänster (%)		32,7	17,6	n.a.
Amorteringar och räntebetalningar/Export av varor och tjänster (%)		3,4	3	n.a.
Förfallna skulder (både räntor och amorteringar, i miljoner USD)		460	n.a.	n.a.
Skuldomläggningsavtal		none	none	none
EU:s riskexponeringsindikatorer				
EU:s riskexponering/EU:s totala riskexponering (%)	(1)	0,5	0,5	0,4
EU:s riskexponering/Utlandsskuld (%)		2,6	4,0	3,8
EU:s riskexponering/Export av varor och tjänster (%)		0,8	0,7	n.a.
IMF-arrangemang				
Typ		SBA	SBA	-
(Datum)		(12/95 - 11/96)	(12/95 - 11/96)	
Villkoren uppfylls		no (4)	no (4)	
Kreditvärdighetsindikatorer				
Moody's långsiktiga rating av utländsk valuta (i slutet av perioden)		none	none	none
S&P:s långsiktiga rating av utländsk valuta (i slutet av perioden)		none	none	none
Euromoney		03/95 09/95	03/96 09/96	03/97 09/97
Position i rangordningen	(2)	135 134	128 142	154 131
(antal länder)		(187) (181)	(178) (178)	(179) (180)
The Institutional Investor		03/95 09/95	03/96 09/96	03/97 09/97
Position i rangordningen	(2)	112 112	116 118	118 121
(antal länder)		(135) (135)	(135) (135)	(135) (135)
Kreditvärdering	(3)	15.2 15.5	14.5 14.6	14.5 14.2

(1) (2) (3) Se de förklarande anmärkningarna.

(4) Den översyn efter första fjärdedelen av programmet som ursprungligen planerats för december 1995 har inte genomförts.

Landriskindikatorer				
Land: Ukraina				
	fotnoter	1995	1996	1997 (6)
Real BNP-tillväxt (i %)		-11,8	-10,0	-3
Industriproduktion (procentuell förändring)		-11,7	-5,1	-1,9
Arbetslöshet (i slutet av perioden)		0,6	1,3	2,6
Inflationstakt (dec/dec)		182,0	39,7	15,0
Valutakurs (karb. pr. USD) (Hrv. per USD 1996)				
auktion/interbank (i slutet av perioden)		179400	1,9	1,7-1,9
kontant (i slutet av perioden)		186000	1,9	1,7-1,9
Hela offentliga sektorns finansiella sparande (I % av BNP)		-5,0	-3,2	-4,6
Betalningsbalans				
Export av varor och tjänster (i mdr USD)		16,4	20,3	20,9
Bytesbalans (exkl. överföringar) (i % av BNP)		-5,0	-3,9	-3,6
Nettoinflöde av utländska direktinvesteringar (i mrd USD)		0,27	0,52	0,41
Officiella valutareserver, brutto				
i milj. USD		1134,0	1994,0	2406
i antal veckors import av varor och tjänster		3,7	5,3	6,0
Utlandsskuld				
Utlandsskuld		8,1	9,2	10,3
(i konvertibla valutor, i mdr. USD, i slutet av perioden)				
Konvertibla amorteringar och räntebetalningar (i milj. USD)		1531	1221	1500
amorteringar		986	716	944
räntor		545	505	556
Utlandsskuld/BNP (%)		23,3	21,2	19,4
Utlandsskuld/Export av varor och tjänster (%)		53,6	45,3	49,2
Amorteringar och räntebetalningar/Export av varor och tjänster (%)		9,3	6,0	7,1
Förfallna skulder (både räntor och amorteringar, i milj. USD)		236	n.a.	n.a.
Avtal om skuldnedsättning och skuldomläggning		(4)	(4)	(4)
EU:s riskexponeringsindikatorer				
EU:s riskexponering/EU:s totala riskexponering (%)	(1)	1,5	3,0	4,0
EU:s riskexponering/Utlandsskuld (%)		1,4	2,6	3,1
EU:s riskexponering/Export av varor och tjänster (%)		0,7	1,2	1,5
IMF-arrangemang				
Typ		SBA	SBA	SBA
(Datum)		(04/95-04/96)	(05/96-02/97)	(07/97-06/98)
Villkoren uppfylls		no (5)	yes	yes
Kreditvärdighetsindikatorer				
Moody's långsiktiga rating av utländsk valuta (i slutet av perioden)		none	none	none
S&P:s långsiktiga rating av utländsk valuta (i slutet av perioden)		none	none	none
Euromoney		03/95 09/95	03/96 09/96	03/97 09/97
Position i rangordningen	(2)	145 138	136 135	136 129
(antal länder)		(187) (181)	(178) (178)	(179) (180)
The Institutional Investor		03/95 09/95	03/96 09/96	03/97 09/97
Position i rangordningen	(2)	109 111	107 111	109 105
(antal länder)		(135) (135)	(135) (135)	(135) (135)
Kreditvärdering	(3)	15.5 15.7	16.7 16.6	17.6 19.8

(1) (2) (3) Se de förklarande anmärkningarna.

(4) Omläggning av skulder till Ryssland och Turkmenistan.

(5) Avbrutet i november 1995.

(6) Extrapoleringar gjorda av IMF, om inget annat anges.

(7) Andra kvartalet 1997 jämfört med samma period föregående år.

Landriskindikatorer				
Land: Algeriet				
	fotnoter	1995	1996	1997 (4)
Real BNP-tillväxt (i %)		3,9	3,8	2,3
Gas- och oljeproduktion (procentuell förändring)		4,4	6,3	8,3
Inflationstakt (dec/dec)		21,9	15,1	6,1
Valutakurs (dinarer pr. USD) (i slutet av perioden)		52,2	56,2	58,0
Hela offentliga sektorns finansiella sparande (i % av BNP)		-1,4	3,0	2,3
Betalningsbalans				
Export av varor och tjänster (i mdr USD)		10,3	13,2	13,9
Bytesbalans (i % av BNP)		-5,4	2,7	6,7
Nettoinflöde av utländska direktinvesteringar (i milj. USD)		0,0	0,3	0,4
Officiella valutaserver i mdr USD		2,1	4,2	7,6
i antal månaders import av varor och tjänster		2,1	4,5	9,0
Utlandsskuld				
Utlandsskuld (i konvertibla valutor, i mdr USD, i slutet av perioden)		32,5	33,5	32,6
Konvertibla amorteringar och räntebetalningar (i mdr USD)		9,4	7,4	6,4
amorteringar		7,1	5,2	4,2
räntor		2,3	2,2	2,2
Utlandsskuld/BNP (%)		78,6	73,2	69,5
Utlandsskuld/Export av varor och tjänster (%)		297,1	240,1	238,0
Amorteringar och räntebetalningar/Export av varor och tjänster (%)		42,5	29,2	33,1
Förfallna skulder (både räntor och amorteringar, i milj. USD)		none	none	none
Avtal om skuldnedläggning och skuldomläggning (mdr USD)		4,9	3,5	2,2
EU:s riskexponeringsindikatorer				
EU:s riskexponering/EU:s totala riskexponering (%)	(1)	12,2	11,6	7,7
EU:s riskexponering/Utlandsskuld (%)		2,8	2,7	1,9
EU:s riskexponering/Export av varor och tjänster (%)		8,9	6,8	4,5
IMF-arrangemang				
Typ		SBA/EFF	EFF/CCFF	EFF
(Datum)		(5/94 - 5/95)	(5/95 - 5/98)	(5/95-5/98)
Villkoren uppfylls		yes	yes	yes
Kreditvärdighetsindikatorer				
Moody's långsiktiga rating av utländsk valuta (i slutet av perioden)		none	none	none
S&P:s långsiktiga rating av utländsk valuta (i slutet av perioden)		none	none	none
Euromoney		03/95 09/95	03/96 09/96	03/97 09/97
Position i rangordningen	(2)	102 107	109 97	102 97
(antal länder)		(187) (181)	(178) (178)	(179) (180)
The Institutional Investor		03/95 09/95	03/96 09/96	03/97 09/97
Position i rangordningen	(2)	89 91	95 95	96 96
(antal länder)		(135) (135)	(135) (135)	(135) (135)
Kreditvärdering	(3)	23.5 22.8	21.5 22.8	23.2 24.5

(1) (2) (3) Se de förklarande anmärkningarna.

(4) Extrapoleringar.

Landriskindikatorer				
Land: Israel				
	fotnoter	1995	1996	1997 (6)
Real BNP-tillväxt (i %)		7,1	4,5	2,0
Industriproduktion (procentuell förändring)		8,4	5,4	3,2 (4)
Arbetslöshet (årsgenomsnitt)		6,9	6,7	8,1 (5)
Konsumentprisindex (årsgenomsnitt)		8,1	10,6	6,8
Valutakurs (shekeler pr. USD) (i slutet av perioden)		3,12	3,24	3,53
Statens finansiella sparande (i % av BNP)		-3,1	-4,2	-3,2
Betalningsbalans				
Varuhandel (i mdr USD)		29,2	31,0	32,9
Bytesbalans (i % av BNP)		-4,4	-5,6	-3,6
Nettoinflöde av utländska direktinvesteringar (i mdr USD)		1,2	1,7	2,4
Officiella valutareserver, brutto i mdr USD		8,7	11,8	20,3
i antal månaders import av varor		2,6	3,6	6,3
Utlandsskuld				
Utlandsskuld (i konvertibla valutor, i mdr USD, i slutet av perioden)		45,2	48,1	50,8 (9/97)
Amorteringar och räntebetalningar (i mdr USD)		5,6	5,5	6,8
amorteringar		2,5	2,2	3,4
räntor (brutto)		3,1	3,3	3,4
Utlandsskuld/BNP (%)		51,2	49,3	50,7
Utlandsskuld/Export av varor och tjänster (%)		155,9	155,2	154,4
Amorteringar och räntebetalningar/Export av varor och tjänster (%)		19,2	17,7	20,7
Förfallna skulder (både räntor och amorteringar, i milj. USD)		none	none	none
Avtal om skuldnedläggning och skuldomläggning		none	none	none
EU:s riskexponeringsindikatorer				
EU:s riskexponering/EU:s totala riskexponering (%)	(1)	4,4	3,9	1,5
EU:s riskexponering/Utlandsskuld (%)		0,7	0,6	0,2 (9/97)
EU:s riskexponering/Export av varor (%)		1,7	1,6	0,4
IMF-arrangemang				
Typ (Datum) Villkoren uppfylls		-	-	-
Kreditvärdighetsindikatorer				
Moody's långsiktiga rating av utländsk valuta (i slutet av perioden)		A3	A3	A3
S&P:s långsiktiga rating av utländsk valuta (i slutet av perioden)		A-	A-	A-
Euro money		03/95 09/95	03/96 09/96	03/97 09/97
Position i rangordningen	(2)	31 31	33 32	35 33
(antal länder)		(187) (181)	(178) (178)	(179) (180)
The Institutional Investor		03/95 09/95	03/96 09/96	03/97 09/97
Position i rangordningen	(2)	43 42	41 40	39 40
(antal länder)		(135) (135)	(135) (135)	(135) (135)
Kreditvärdering	(3)	47.9 49.2	50.8 52.2	52.2 52.9

(1) (2) (3) Se de förklarande anmärkningarna.

(4) Avser de första nio månaderna 1997 jämfört med samma period föregående år.

(5) Uppgifterna för tredje kvartalet är justerade för säsongseffekter.

(6) Extrapoleringar, om inget annat anges.

Förklaring till landriskindikatorer

Standardfotnoter

- (1) Endast EIB-lån och finansiellt gemenskapsstöd (utestående betalningar) till central- och östeuropiska länder, de nya oberoende staterna och Medelhavsländer.
- (2) Ju högre värderingstal, desto sämre kreditvärdighet.
- (3) Länderna värderas på en skala från 0-100, där 100 representerar minsta risken för utebliven betalning. Ett land kan förbättra sin kreditvärdighet, men ändå flyttas ned på ranglistan om den genomsnittliga tot. kreditv. för alla länder förbättras.

Förkortningar och engelska ord som används i tabellerna

S&P Standard and Poor's

CCFF=	Compensatory and Contingency Financing Facility	ekonomiskt stöd för kompensation och oförutsedda händelser
EFF=	Extended Financing Facility	förstärkt ekonomiskt stöd
SBA =	Stand-By Arrangement	"stand-by"-avtal
STF=	Systemic Transformation Facility	systemskiftesfaciliteten

est. =	Estimates	uppskattat värde
n.a. =	not available	ingen uppgift
prelim. =	Preliminary	preliminär

no	nej
none	inga/inget
yes	ja

57

ISSN 1024-4506

KOM(98) 252 slutlig

DOKUMENT

SV

01 09 17

Katalognummer : CB-CO-98-271-SV-C

ISBN 92-78-35347-7

Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer

L-2985 Luxemburg